

ICOMOS HÍRADÓ

a Magyar Nemzeti Bizottság közleményei

28. évfolyam - 3.-4. szám

2020. június-augusztus hó

A TARTALOMBÓL

**ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület
rendhagyó XXX. éves rendes közgyűlése**

Szálloda a Tatai Öreg-tó partjára ? !

**Európai Elnökök Találkozója 2020. Június 11-12.
- ezúttal a világhálón -**

Tagdíjbefizetés 2021-re

Búcsúzunk...

Elhunyt Dr. Tihanyi Csaba

**Tájékoztatás az ICOMOS Magyar Nemzeti
Bizottság 2020 őszére tervezett programjairól**

Tájékoztató az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület 2020. évi Közgyűlésének eredményéről

Ismert, hogy a vírushelyzetre való tekintettel Közgyűlésünket a megszokottól eltérő módon kellett megtartanunk. A rendkívüli rendeletek szerinti módon online szavazást szerveztünk a 2019-es költségvetés, a beszámoló és a közhasznúsági jelentés elfogadásáról.

A teljes tagság részére – az adatbázisban szereplő érvényes e-mail címekre – 2020. július 8-án körlevéllel ki lett küldve a 3 megszavazandó melléklet (ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület szöveges beszámolója a 2019-es évről, ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület mérlegbeszámolója és közhasznúsági jelentése a 2019-es évről, valamint az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület Ellenőrző bizottság jelentését az Egyesület 2019. évi gazdálkodásáról).

Ezúton tesszük közzé az elnöki beszámolót, ami magába foglalja a szakbizottsági beszámolókat is ismertető főtitkári beszámolót, és az ellenőrző bizottság által elfogadott éves pénzügyi beszámolót. A beszámolókat valamint a 2019-es közhasznúsági beszámolót a tagság elektronikus szavazás útján egyhangúlag elfogadta.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület közhasznúsági elnöki beszámolója a 2019 évi tevékenységéről

Nagyon viszonylagos fogalom az eredményesség – különösen egy szakmai civil szervezet munkájának megítélésekor - de talán elmondhatjuk, hogy 2019-ben az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága lehetőségeihez viszonyítva eredményes évet zárt. Szervezetünk szempontjából eredménynek tekinthetjük, ha témává válik a műemlékvédelem és értékével kapcsolatban másokat is sikerült elgondolkodásra készítenünk, és esetleg még jelentőségére is sikerül felhívni a figyelmét. Munkánkat legjobb meggyőződésünk szerint végezhettük, szakmai véleményünket, megnyilvánulásainkat hol kedvezően, hol pedig nehezebben, de fogadták, mert továbbra is csak szakmai tapasztalatunk és nemzetközi meglátásaink alapján megfogalmazott szempontok vezérlik munkánkat. Azt is be kell látnunk, hogy átütő sikerekről nem beszélhetünk, de jelen körülmények között ez talán túlzott elvárás is lenne.

Remélem, hogy a beszámolóból az is kitűnik, hogy a műemlékvédelem ismert követelményének megfelelően programjaink, fellépéseink tagjaink elkötelezettségének köszönve továbbra is azt a felelős magatartást mutatja, amit célkitűzésünk és szemléletünk alapján képviselnünk kell. Aktív tagjaink fellépéseinek, programjainknak köszönhetjük, ha ez valóban így történt.

Tagság

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesületében 265 aktív egyéni tagot és ezen túl 20 aktív jogi tagot tudhat sorai között. A szervezet élettörténetében közhely szerű megállapítás, hogy működési feltételeinket egyáltalán nem minősíthetjük könnyűnek. Tagjaink felkészültségének és aktivitásának köszönhetjük programjaink elismert színvonalát, és azt is, hogy rendezvényeink iránt továbbra is komoly érdeklődést tapasztalhatunk. Tagjaink kifejezetten keresik alkalmainkat, de azt is örömmel fogadjuk, hogy sok ICOMOS-on kívüli érdeklődő is felkeresi nyitott programjainkat. Azt érdemes azonban itt is rögzíteni, hogy a kezdeményező készség nem a vezetőség és a szakbizottsági vezetők privilégiuma. A tagság számára e téren még több lehetőséget szeretnénk biztosítani. Időben jól meghatározott kezdeményezésekhez örömmel próbálunk támogatást nyújtani.

Az ICOMOS-nak nem csak programjai, hanem szervezete iránt is változatlan az érdeklődés. Folyamatosan jelentkeznek új kollégák, akik csatlakoznak Egyesületünk feladataihoz, céljaihoz.

A folyamatosság, a megújulás nem pótolhatja veszteségeinket. 2019-ben több nagyszerű kollégánkat, barátunkat veszítettük el. Baloghné Ormos Ilona, Borsosné Kaiser Anna, Dávid Ferenc, Géczy Csaba, Hajós Géza, Hlavácsné Kérdő Katalin, Komjáthy Attila halálával a magyar műemlékvédelmet is szomorú veszteség érte. Michael Petzet, az ICOMOS nemzetközi szervezetének 9 évig volt elnöke. Többször volt rendezvényeink aktív résztvevője, különös érzékenységgel és tisztelettel volt a magyar műemlékvédelem iránt. Elvesztésével Magyarországon is űrt hagyott maga után.

Szervezetünk rangját mindenképpen meghatározza tagjaink szakmai felkészültsége. Büszkék vagyunk arra, hogy 2019-ben is több tagunk részesült rangos szakmai elismerésben. Magyar Érdemrend Középkeresztjét Prokopp Mária, Forster-díjat Dobosyné Antal Anna és Veöreös András, Mócsényi-díjat Herczeg Ágnes, Rados Jenő érmet Arnóth Ádám, Ormos Imre érmet Sylvester Edina, Podmaniczky-díjat Veöreös András vehetett át. Címzetes egyetemi tanári elismeréssel Fejérdy Tamás munkáját ismerte el a Pannon Egyetem. Terézváros díszpolgára lett Bugár Mészáros Károly. Az elismerésekhez ezúton is gratulálunk.

Működési feltételeink

Bár a legtöbben már megismerhették új környezetünket, örömmel tájékoztatom a tagságot, hogy több éves hányódás után titkárságunk kedvező irodához jutott. Köszönettel tartozunk Virágh Zsolt miniszteri biztosnak és Töklincz Piroska igazgató asszonynak, akik a Daróczi úton kialakuló műemlékvédelmi intézményközpontban lehetővé tették megtelepedésünket. Három irodarész szolgálja munkánkat. A titkárság, a szakbizottsági helyiség és az archívum-könyvtár helyisége, ahol kisebb tárgyalások számára is lehetőség adódik. Iratainkat, könyveinket tartalmazó mállásnak induló dobozok helyett ismét polcokra költöztethettük. Hatalmas munka volt újra rendezetté tenni anyagainkat. Köszönettel tartozunk Pakulár Ibolyának, Fejérdy Tamásnak és Klaniczay Péternek, akik sok nap munkájával rendezték be a könyvtárat. Harlov Melinda a Román András archívumot tette újra átláthatóvá. Egyesületünk elhelyezésének kedvező fordulatán túl most már alkalmazott dolgozóinknak is lényegesen kulturáltabb munkakörülményeket biztosíthatunk.

Pénzügyi helyzet

Az ICOMOS MNB Egyesület változatlanul a megszokott szerény keretek között működik. Programjainkhoz folyamatosan keressük a finanszírozási lehetőséget. Legfőbb támogatónk a Nemzeti Kulturális Alap és a Miniszterelnökség. A források előállításának napi küzdelmével is csak szerény feltételeket tudunk biztosítani rendezvényeinkhez. Ennek megértését a továbbiakban is kérjük a résztvevőktől, bár tudjuk, hogy elsősorban a programok vonzerejének a hatására érkeznek alkalmainkra.

Mint hagyományos hivatalos országos műemlékvédelmi szakmai rendezvényt, a Műemléki Világnapot, az Országos Műemlékvédelmi Konferencia megrendezését a Miniszterelnökség is támogatta. Ezek szakmai programját a hagyományoknak megfelelően 2019-ben is az ICOMOS MNB állította össze. Hasonló együttműködés során valósulhattak meg a KÖN napok rendezvényei.

Az NKA Örökségvédelem Kollégiumánál 2019-ben hat eredményes pályázatunk volt, aminek a segítségével a programokat változó mértékben tudtuk finanszírozni. A Román András Nyári Egyetemen a költségek és az ellátás kiegészítésére jelentősebb hallgatói részvételi díjat is kénytelenek voltunk szedni, mert veszteséges rendezvény szervezésével vállalhatatlan következményekkel járó, teljesíthetetlen kötelezettséget kellett volna felvállalnunk.

Mint minden hasonló szervezetnél működési nehézséget jelent, hogy nincsen bérezésre fordítható iroda fenntartást segítő pályázati források. Erre a célra a Párizsba befizetendő tagdíj támogatására elnyerhető NKA pályázat és a Miniszterelnökség működési támogatása nyújt igen mértéktartó forrást. Éves mérlegünk kedvező képet mutat, mert jelentős aktívum jelenik meg az év végén zárt kimutatásban. A források átutalásának időzítése és a teljesítés ütemezése miatt jelentkezik a kimutatott többlet, ennek költségként való megjelenése az első negyedévben realizálódik. A teljes évet tekintve kijelenthető, hogy pontos egyensúlyban volt 2019-ben a szervezetünk.

Szakmai tevékenység - programok

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságának munkáját és szemléletét továbbra is a nemzetközi irányelvekben egyértelműen meghatározott műemlékvédelmi követelmények vezérik, amit a helyi racionalitással kell összehangoljunk. Programjaink témakörét is az aktualitások, az új törekvések és az új jelenségek kihívásainak elemzésére és kezelésére szervezzük. A pályázati lehetőségek időzítése és esetleges eredményének aktivizálhatósága miatt az első félévben a Műemléki Világnap lehetőségén és a Közgyűlés kötelezettségén túl nem lehet más programot felvállalni. A Világnap 2019-ben a húsvéti ünnepkörrel ütközött, ezért egy héttel később tartottuk az eredetileg április 18-hoz kötődő rendezvényt. Olyan helyszínt kerestünk, ahol rangos történeti épület helyreállítása és maga a környezet is bemutatásra érdemes. A NÖF segítségével Ozora vára adott otthont az eseménynek. A műemlékvédelem mai hivatalos ágainak minden felelős vezetője megjelent a konferencián. A délelőtt

eseménye között szerepelt az ICOMOS díjainak átadása. A délutáni szakmai programot „A vidéki táj öröksége” címmel hirdettük meg.

Közügyülésünket május 27-én Albertirsán, a frissen felújított zsinagógában tartottuk. A délelőtti hivatalos kötött program után a „Közösségüket és/vagy funkciójukat veszített egyházi épületek veszélyeztetett öröksége” témakörben tartottuk. Az elhagyatottá vált történeti értékeink védelméért nyilatkozatot fogadtunk el annak érdekében, hogy nyomatékkal hívjuk fel a figyelmet ezeknek a páratlan történeti értékek tarthatatlan helyzetének a megoldására.

2019 júniusának utolsó hetében már a 49. nyári egyetemet sikerült megtartanunk. Kovács Erzsébet szervezésében és Fejérdy Tamás elnökletével „Lehetőségek és módszerek a műemlékekben rejlő értékek helyreállításában” vezérgondolat köré szerveződő programot ismét igen hasznosan élték meg a résztvevők az egyhetes egyedi hangulatú konferencián-workshopon. A helyszín ez évben is a világtól elzártan tűnő fantasztikus környezet - a már megszokott helyszín - a síkfőkúti Nomád panzió volt.

2019. szeptember 19-én volt a KÖN napok hivatalos megnyitója Kaposváron, ahol az ICOMOS MNB meghívottként jelent meg. 2019-ben ismét esedékessé lett a kétévenként sorra kerülő Országos Műemléki Konferencia megszervezése. A Sátoraljaújhelyen október 3-5 között megtartott többnapos rendezvényt a „Történeti település és vidéke” címmel szerveztük. A nagyszerű helyszín a témához igazodó aktuális településgondozási-fejlesztési kérdések bemutatásával egészítette ki az előadások mondanóját. Ez a rendezvényünk a főállású műemlékvédelmi szakemberek továbbképzésének is akkreditált programja lett.

2019. október 5-én a Városvédő civil egyesületek mosonmagyaróvári regionális találkozásán Veöreös András főtitkár képviselte szervezetünket.

Lassan hagyománnyá válik a késő őszi győri konferencia is. A Széchenyi Egyetemen Kortárs Építészeti Konferencia szervezésében vettünk részt, az ICOMOS-on és az otthont adó egyetemen kívül a megyei építész kamara együttműködésével 2019. október 25-én tartottuk meg a közös konferenciát. Klaniczay Péter alelnök szervezetünk képviseletében a 100 éves Bauhaus témakörhöz kapcsolódó előadásában e kor építészeti értékeinek napjainkban tapasztalható különös veszélyeztetettségére hívta fel a figyelmet.

Fontos ünnepélyes eseményünk volt december 3-án a Román András Archívum – könyvtár és a Panteon ünnepélyes újra megnyitása. Sok év hanyatttátása után sikerült megteremteni a lehetőségét értékeink közkinccsé tételének. Szekere-Varša Vera, a program díszvendége váratlan meglepetésként ünnepi műsort is szervezett. A műemlékvédelem és az ICOMOS történetét kutatók számára az itt hozzáférhető forrás alapvető dokumentumok tárháza. A Panteon pedig az iroda előtti folyosón alakított ki egyedi hangulatú környezetet. Az egységes tablók összeállítása Arnóth Ádám érdeme, a kivitelezés és elhelyezés Ágh Andrásnak köszönhető. Az egységes megjelenés, műemlékvédelmünk nagyjaira emlékező tablók együttes látványa a múlt műemlékvédelmének emlékfala, ahol a tablók tartalma műemlékvédelmünk történetének is fontos dokumentuma.

Szakmai programjaink kiemelkedően fontos része a szakbizottsági munka. A nemzetközi szakbizottságok rendszeréhez alkalmazkodva működnek a magyar nemzeti bizottságban is a szakbizottságok. A Történeti Kertek Szakbizottság havi rendszerességgel szervezi Örökzöld klub előadássorozatát a Fugában. A fórum a kert-, a történeti kert és tájtervezők egyik legjelentősebb fórumává nőtte ki magát. A Kulturális Turizmus szakbizottság rendszeres budapesti sétái ritkán látható helyszíneket keres fel, helyreállítások bemutatására vállalkozik. A választott helyszín adottságához igazodva általában teljes létszámmal valósulnak meg a programok. A Népi Építészeti Szakbizottság a maga ritmusában működő szakbizottság. A 2019-es év népi építészeti konferencia köztes évének tekinthető, amikor elsősorban a szakbizottság tagjai tartanak rendszeresen szakmai találkozót. Falkép bizottságunk egy kicsit a nemzetközi falképbizottság munkájával is összeforrt ugyanis közös vezető lévén – Wierdl Zsuzsa – a magyar szakbizottság tagjainak is lehetőségük nyílik a nemzetközi szakbizottság rendezvényeihez, munkájába közvetlenül bekapcsolódni. A Történeti Települések Szakbizottságának külföldről való megítélése igen kedvező, ennek ellenére hazai szakmai szerepvállalása még nem elég látható. A Dokumentációs és a Régészeti meglévő szakbizottságok ezévből csendesebben működtek. Az Ipari Bizottság révén vehettünk részt a Ganz Öntödei Múzeum parkjába szoruló emlékülésén, igaz már az érthetetlen bontás veszélye lebegett a páratlan építészeti-, ipar-, város-, és kultúrtörténeti értéket képviselő műemléképület fölött.

A szakbizottsági programokat és tevékenységet a szervezett szakmai rendezvények alapján vagyunk hajlamosak megítélni. Kétségtelen tény, hogy nem csak a rendezvények megszervezése jelent rendkívüli feladatot, hanem a munkaidő után lévő programokon való részvétel is lemondást jelent. A szakmai bizottsági tagságban nagyon sok átfedés van, a jellemzően délutáni-esti rendezvényeken már a részvétel is sokszor áldozatot jelent, hiszen szerencsére – olyan sűrűségűek programjaink és a más rokon szakmai szervezetek eseményei, hogy szinte lehetetlen minden fórumon megjelenni. Programjaink látogatottsága ennek ellenére azt mutatja, hogy a megszerzett élmények, új ismeretek miatt nem érzik veszteségnek az erre fordított időt a műemlék-, és az védelem iránt elkötelezettek.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságának munkáját és szemléletét továbbra is a nemzetközi irányelvekben egyértelműen meghatározott műemlékvédelmi követelmények vezérik, amit a helyi racionalitással kell összehangoljunk. Így elsősorban azokkal a kérdésekkel foglalkozunk kiemelten, amelyek előre láthatóan veszélybe sodorhatják értékeinket. Roppant veszélyesnek érezzük a magasházépítés elszabaduló tendenciáját és a tetőtér átépítések egyre veszélyesebb tendenciáját, amit a jogszabályi környezet is egyre liberálisabban „szabályoz”. Ezért tartjuk veszélyesnek a MAHART tömb átalakulását. Ez az építkezés Budapesten az első, ahol a településszerkezetet, történeti telekrendet felszámoló építkezés folyik egységes szálloda és apartmanház építése érdekében három épület hely. Egy teljes tömb homlokzata mögött kialakuló más koncepciójú új épület más turisták által látogatott városokban már bizonyítottan komoly veszélybe sodorta a helyi értékeket. A Budapestet most elérő ingatlanfejlesztői szemlélet Portó világörökségi helyszínét már úgy romba döntötte, hogy a teljes történeti belvárost visszafordíthatatlanul ellehetetlenítette.

Fontosnak tartjuk felhívni a figyelmet azokra a tendenciákra is, ahol az eredeti üzlet, lakás struktúra megújulásával és mai kornak alkalmassá tételével a helyi lakosság segítésére és a helyi közösség újraélesztésére hozott ösztönzők és szabályozások a helyiek számára tennék újra élhetővé a helyi közösség által hajdan megteremtett építészeti környezetet. Ezzel a szemlélettel viseltettünk világörökségi kérdésekben is. Nagyra értékeltünk Visy Zsolt professzor úr római Limes magyarországi szakaszának világörökségi helyszínné nyilvánításáért tett erőfeszítéseit. Részt vettünk a Dunapart és a Budai Várnegyed, valamint az Andrassy út és környéke vizsgálatára hazánkban járt világörökségi ICOMOS misszióval tartott tárgyalásokon. Az év végén az újonnan benyújtandó jelentéshez Fejérdy Tamás fogalom meghatározó forrásértékű dokumentumot készített (Ezt közzétettük a Híradóban). A Világörökségi Közgyűlés határozatában szereplő észrevételekre adandó szakmai válaszok összeállításának segítésére a Vezetőség határozata alapján felajánlottuk segítségünket a Miniszterelnökségnek. Előzetes szakmai válaszokat dolgozhattunk ki, intézkedéseket javasoltunk, amivel a végleges dokumentáció döntés előtti szakmai előkészítéséhez ajánlottunk segítséget, vállalva, hogy a sok szempontú végleges szövegezésű hivatalos válaszról már nem lehetett tudomásunk.

Kiadványok

Programjaink szakmai színvonala megkívánja, hogy az elhangzott értékes előadások közkinccsé váljanak, utólag is elérhetőek legyenek. Továbbra is kéthavonta jelenik meg a Híradónk. Mindenkihez közvetlenül juttatjuk el az újabb számokat, de a honlapunkon visszamenőlegesen is megtalálható minden szám. Az évente hat alkalommal jelentkező folyóiratunk tavaly 192 oldalon tájékoztatott az ICOMOS életéről, a műemlékvédelem eseményeiről. A Keller Annamária szerkesztette internetes folyóirat visszatekintve műemlékvédelmünk és szervezetünk szakmai élettörténete.

Nagyon fontos konferenciáinkon a személyes találkozás, a tapasztalatcsere. Hosszútávon azonban nem mondhatunk le arról, hogy rendezvényeink az internet felületén utólag is elérhetővé váljanak. Ennek egyelőre nem tudjuk biztosítani a technikai feltételeit. Sajnálatos, hogy pontosan ehhez a feladathoz lehet a legnehezebben támogató partnert találni. A konferencia felvétele és internethez való alkalmas feldolgozása olyan bérleti, vagy alvállalkozói költséggel jár, ami a jelenlegi pályázati források elérhető nagyságrendjébe már nem fér bele. Eszközbeszerzésnek pedig egyelőre egyáltalán nincs forráslehetősége.

Ez évben nem volt anyagi lehetőségünk nyomtatott kiadvánnyal jelentkezni, de akik érdeklődéssel forgatják a ma is élő Műemlékvédelem folyóiratot, láthatják, hogy számos írás konferenciáinkon elhangzott előadások szerkesztett változata. Ezek az írások így is jelennek meg. A Békési Népi Építészeti Konferencia, a Nyári Egyetem egyaránt egy-egy szám tematikáját határozta meg.

Köszönettel tartozunk Vukoszávjev Zorán főszerkesztőnek, a szerkesztőségnek és munkatársainknak az e téren kialakuló egyre szorosabb együttműködés lehetőségéért.

Itthoni kapcsolatainkról

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága jelen van a civil szakmai kapcsolatok által meghatározott körök életében is. Aki figyelmes, azt is észreveheti, hogy a közéletben is egyre többször fordulnak az ICOMOS-hoz. Sokszor kérjük véleményünket, minden sajtónak készséggel állunk rendelkezésére, ha szakmai kérdések szakmai értelmezésére várnak választ. A Közkincs és a Műemlékem.hu munkáját rendszeresen segítjük.

Feladatában és munkájában kötődő más hazai civil szakmai szervezetekkel is kiváló az együttműködésünk. A Magyar Építőművészek Szövetsége, a Magyar Urbanisztikai Társaság, Régi Épületek Kutatóinak Egyesülete, a Porta Speciosa szakmai partnerségét és együttműködési készségét értéknak tekintjük. A Budapesti Műszaki Egyetem Építészettörténeti és Műemléki Tanszékével, a Széchenyi Egyetem Építészettörténeti és Városepítészeti Tanszékével közvetlen kapcsolat alakult ki. A Magyar Tudományos Akadémia Építészettörténeti-, Építészettörténeti és Műemléki Állandó Bizottsága és a Magyar Építész Kamara Műemlékvédelmi Tagozatának munkájában tagjaink meghatározó feladatot vállalnak. A Teleki Alapítvány mint a értékű Népi Építészeti programját nagyra értékeljük, azt szakmailag támogatjuk. A Város-, és Faluvédők Szövetségének munkáját különösen nagyra értékeljük, mert társadalmi háttér nélkül eredményes értékvédelemnek, műemlékvédelemnek nincs alapja. Hasonlóan fontos munkát végez a Somogyi Reneszánsz Szövetség, több rendezvényén vettünk részt. Hivatalos szakmai szervezetek közül a Miniszterelnökséggel és a NÖF-el való kapcsolatunkat kell kiemelni. Programjainkkal kapcsolatban a Miniszterelnökséggel igen korrekt szakmai és támogatói partnerség alakult ki. Szakmai segítségünket ezen túl is ismételten felajánljuk, ami a műemlékvédelem koncepcionális kérdéseire és a szabályozás nem könnyű helyzetére is kiterjedhet.

Nemzetközi kapcsolatok

Egyre nagyobb jelentősége van a regionális együttműködéseknek. Ezek a szerveződések örvedetesen erősödnek, igen fontos ezeken a találkozókön a részvételünk, hiszen itt kerülnek napirendre kerülnek a régióra jellemző kérdések és azok megvitatása.

A V4-ek Kulturális Örökség Szakmai Munkacsoport Česky Krumlovban tartotta soros találkozóját. Tiszteletbeli elnökünk, Fejérdy Tamás vett részt a 2019. július 8-14 között megrendezett tanácskozáson Az európai elnökök találkozója Lisszabonban volt júniusban. Nagy Gergely elnök és Veöreös András főtitkár vett részt a találkozón.

2019. szeptember 19-20 között tartották az V. krakkói Örökségi Fórumot. Szervezetünket Arnóth Ádám alelnök képviselte.

A történeti települések szakbizottság közép-, és kelet európai csoportja Malborkban találkozott 2019 szeptember 23-27 között, ahol Janotti Judit részvételével zajlottak az események. Nagyon sajnáljuk, hogy Magyarország képviselőjére csak egy fő részvételét tudtuk biztosítani, azért is mert a következő találkozó megszervezését 2021-ben már hazánknak illenék vállalnia.

A dél-kelet európai regionális ülést 2019. szeptember 26-28-án Kotorban tartották. A tagországok és a nemzetközi ICOMOS vezetőinek jelenlétét külön pályázati forrásból a vendéglátók biztosították. Magyarországot Arnóth Ádám Klaniczay Péter alelnök és Veöreös András főtitkár képviselte.

2019. október 14-18 között a Tanácsadó Testület és a Nemzetközi Tudományos Tanács ülésezett Marrakechben, ahol szerény lehetőségeink miatt szervezetünket sajnos újra csak egy fő képviselhette. Tunisban 2019. október 21-24-én a Tanácsadó Testületi üléshez csatlakozta szervezték a CIWIH ülést, ahol Nagy Gergely, a nemzetközi tudományos szervezet végrehajtó bizottságának tagjaként vett részt az ülésen. Arnóth Ádám alelnök úr bizottsági tagként az Europa Nostra munkájában vesz részt.

2019 áprilisában Magyarországon járt az ICOMOS elnöke, Toshiyuki Kono úr. Itt tartózkodása alkalmából munkamegbeszélést tartott Fejérdy Tamás tiszteletbeli elnökkel, Visy Zsolt tiszteletbeli tagunkkal, miniszteri biztossal és Nagy Gergely elnökkel.

Wierdl Zsuzsa a Nemzetközi Falképbizottság elnökeként minden támogatás nélkül végzi heroikus munkáját. A nemzetközi szakbizottság találkozójának színvonalas szakmai anyagát saját erőforrásból tudta csak dokumentálni.

Nemzetközi szervezetünkkel és a párizsi irodával továbbra is kiváló a kapcsolatunk. Ez egyrészt kötelező befizetéseink ütemezésének rendezése miatt fontos, másrészt a nemzetközi programokkal kapcsolatos szervezőmunka, valamint a hazai szakmai munkáról való tájékoztatás miatt alapvető. Keller Annamária e téren végzett tevékenysége érdemel elismerést.

Az ICOMOS MNB Egyesület által átadott szakmai elismeréseinkről

Továbbra is fontosnak tartjuk a példamutatást, a legkiválóbb műemlék-helyreállítási és gondozási munkák bemutatását, közkinccsé tételét. A Műemléki Világnapon átadandó elismeréseinket sokan kiemelt figyelemmel követik, díjainknak határozottan növekvő szakmai presztízse is érzékelhető. 2019-ben is kiadhattuk díjainkat. A döntést a MÉSZ, a RÉKE és a MUT delegáltjaival közösen felállított Díjbizottság készíti elő. Köszönöm a Bizottság minden tagjának és külön Arnóth Ádám bizottsági elnöknek is a munkáját.

2019-ben ICOMOS-Díjban részesült: a balatonfüredi Zsidó kiválóságok háza, a budajenői magtár, a régi budai városháza, a gacsályi templom helyreállítása. Példaadó Műemlékgondozásért díjban Hajtó Géza és a nagylózsi egyházközség, valamint Rédei Zsolt kapta.

A hagyományoknak megfelelően a tavalyi évben is a közgyűlésünkön adtuk át a megelőző évszámmal jegyzett 2018-as Möller István emlékérmét. Ez évben Lampert Rózsa munkásságát ismerte el az ICOMOS MNB ezzel az elismeréssel. Az alapítás dokumentuma szerint minden ötödik évben nemzetközi Möller emlékérem átadására is sor kerül, amit az itthoni műemlékvédelmi körökben a több meghatározó előadásáról is ismertté lett - és azóta is sokat idézett - Boguslaw Szmygin lengyel építész professzor érdemelte ki.

Panteonunk tagjai közé Czétényi Piroskát, Csiszár Árpádot és Pálos Frigyeset vettük fel.

A MUT-tal közösen szervezett Köztérmegújítási Nívódíjat a ferencvárosi Nehru part felújítása kapta. Dicséretben részesült: Budafok, Szent István tér komplex felújítása, Hévíz Széchenyi utca felújítása, és Bp. IV. kerület tudatos zöldterület fejlesztési programja.

Összegzés

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága 2019-ben is kötelezettségének megfelelően végezte munkáját. Az elmúlt év életéről szóló jelentés tárgyiaszerű összefoglalása igazán csak arról a felelős munkáról szól, amit többen önként végeznek szervezetünk érdekében. Nincsenek sokan, de számuk érezhetően bővül.

A hátterünket jelentő bázis a stabil iroda, vagyis Pakulár Ibolya és Keller Annamária lelkiismeretes munkája nélkül szervezetünk nem tudná ilyen színvonalon végezni munkáját. Mindennapi működésünk érdekében és programjaink gördülékeny megszervezéséért nagyon komoly munkát végeznek. Munkájukat csak szerény lehetőségünknek megfelelően tudjuk honorálni, anyagi megbecsülésük elmarad a megérdemelttől. Ezúton is köszönöm munkájukat.

Meg kell köszönjem a Szikra Éva elnök és Karácsony Tamás elnök-helyettes vezette Tanácsadó Testület Vezetőséget támogató hozzáállását és munkáját. Nekünk is biztonságot jelentett Kacs Kovics Fruzsina elnök vezetésével az Ellenőrző Bizottság segítő kontrollja.

Látszik, hogy a tagság egyre szélesebb körben kapcsolódik be az aktív munkába is.. Ennek az útnak a megtalálása és segítése az elnökség és a vezetőség egyik legfontosabb jövőbeni feladata lesz. Ehhez a munkához kérem továbbra is a tagság támogatását és a 2019-es elnöki beszámoló, az ellenőrző bizottsági jelentés, majd a közhasznúsági jelentés elfogadását.

2020. május 14.

Nagy Gergely
elnök

1 8 0 8 3 8 9 7 9 4 1 2 5 2 9 0 1

Statistikai számjel

0 1 - 0 1 - 7 0 6 9

Cégjegyzékszám

ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület
Egyszerűsített éves beszámoló - Mérleg "A"

2019. 01. 01. - 2019. 12. 31.

Időszak

Ezer HUF

Sorszám	A tétel megnevezése	Előző év/id.	Előző év(ek) módosításai	Tárgyév
a	b	c	d	e
1	A. Befektetett eszközök (02.+04.+06. sor)	627	0	627
2	I. IMMATERIÁLIS JAVAK	0	0	0
3	02. sorból: Immateriális javak érték helyesbítése	0	0	0
4	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	627	0	627
5	04. sorból: Tárgyi eszközök érték helyesbítése	0	0	0
6	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	0	0	0
7	06. sorból: Befektetett pénzügyi eszközök érték helyesb.	0	0	0
8	B. Forgóeszközök (09.+10.+11.+12. sor)	12 702	0	18 341
9	I. KÉSZLETEK	0	0	0
10	II. KÖVETELÉSEK	398	0	452
11	III. ÉRTÉKPAPÍROK	0	0	0
12	IV. PÉNZESZKÖZÖK	12 304	0	17 889
13	C. Aktív időbeli elhatárolások	0	0	0
14	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN (01.+08.+13. sor)	13 329	0	18 968
15	D. Saját tőke (16.+17.+18.+19.+20.+21.+22. sor)	8 303	0	13 792
16	I. JEGYZETT TŐKE	0	0	0
17	III. TŐKEVÁLTOZÁS / ERDMÉNY	17 040	0	8 303
18	V. LEKÖTÖTT TARTALÉK	0	0	0
19	VI. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK	0	0	0
20	V. TÁRGYÉVI EREDMÉNY ALAPTEVÉKENYSÉGBŐL (közhasznú)	-9 424	0	5 489
21	VI. TÁRGYÉVI EREDMÉNY VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL	687	0	0
22	E. Céltartalékok	0	0	
23	F. Kötelezettségek (24.+25.+26. sor)	141	0	267
24	I. HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK	0	0	0
25	II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	0	0	0
26	III. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	141	0	267
27	G. Passzív időbeli elhatárolások	4 885	0	4 910
28	FORRÁSOK ÖSSZESEN (15.+23.+27. sor)	13 329	0	18 969

Keltezés: 2020.05.09

a vállalkozás vezetője

1 8 0 8 3 8 9 7 9 4 1 2 5 2 9 0 1

Statistikai számjel

0 1 - 0 1 - 7 0 6 9

Cégjegyzékszám

ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület
 isített éves beszámoló - Eredménykimutatás (összköl)

2019. 01. 01. - 2019. 12. 31.
 Időszak

Ezer HUF

Sorszám	A tétel megnevezése	Előző év/id.	Előző év(ek) módosításai	Tárgyév	
a	b	c	d	e	
I.	Értékesítés nettó árbevétele - Vállalkozási tevékenység	687	0	0	1
II.	Aktivált saját teljesítmények értéke - Közhasznú tev.	3 254	0	1 716	2
III.	Egyéb bevételek ebből	33 840	0	41 590	3
	tagdíj, alapítótól kapott befizetés	5 443	0	5 675	4
	támogatások	28 397	0	35 914	5
IV.	Pénzügyi műveletek bevételei	0	0	0	6
V.	Rendkívüli bevételek	0	0	0	7
	alapítótól kapott befizetés		0	0	8
	támogatások		0	0	9
A.	ÖSSZES BEVÉTEL	37 781	0	43 305	10
VI.	Anyagjellegű ráfordítások	37 961	0	28 862	11
VII.	Személyi jellegű ráfordítások	8 440	0	8 955	12
	vezető tisztségviselők juttatásai	0	0	0	13
VIII.	Értékcsökkenési leírás	117	0	0	14
IX.	Egyéb ráfordítások	0	0	0	15
X.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	0	0	0	16
XI.	Rendkívüli ráfordítások	0	0	0	17
B.	ÖSSZES RÁFORDÍTÁS	46 518	0	37 817	18
	ebből közhasznú tevékenység ráfordításai	46 518	0	37 817	19
C.	SZOKÁSOS ÜZLETI EREDMÉNY (+A.-B.)	-8 737	0	5 489	20
XII.	Adófizetési kötelezettség	0	0	0	21
D.	ADÓZOTT EREDMÉNY (+E.-XII.)	-8 737	0	5 489	22
XIII.	Jóváhagyott osztalék	0	0	0	23
E.	TÁRGYÉVI EREDMÉNY	-8 737	0	5 489	24
		0	0	0	25
A	Központi költségvetési támogatás	27 601	0	35 828	26
B	Helyi Önkormányzati költségvetési támogatás	0	0	0	27
C	EU strukturális alapjaiból, ill. Kohéziós alpból támogatás	0	0	0	28
D	Normatív támogatás	0	0	0	29
E	SZJA 1%	314	0	86	30
F	Közszolgálati bevétel	0	0	0	31

Keltezés: 2020.05.09

a vállalkozás vezetője

Az ügyvédünkkel egyeztetett módon lebonyolított szavazáson minden tagunknak 15 nap állt rendelkezésre a megküldött dokumentumok áttanulmányozására, véleményének kialakítására, jogi tagjainknak pedig a válaszadó kijelölésére és a döntés meghozatalára.

A tagsági e-mail szavazáson a visszaküldött válaszokat összegezve az ICOMOS MNBE 2020. évi Közgyűlése a 2019-ben lezárt pénzügyi év Közhasznúsági jelentéséről a következő döntés hozta a 2020. július 27-i határidőig visszaérkezett szavazatok alapján:

Tagsági viszonyukat tagdíjjal rendezett 2020-as tagsági viszonnal rendelkező
aktív tagok száma: 269

Ebből emailben visszaküldött szavazatok száma: 48

Az ICOMOS MNBE szöveges beszámolóját a 2019-es évről,

Az ICOMOS MNBE mérlegbeszámolóját és közhasznúsági jelentését a 2019-es évről, és

Az ICOMOS MNBE Ellenőrző bizottság jelentését az Egyesület 2019. évi gazdálkodásáról

48 igen szavazattal, 0 ellenszavazattal és 0 tartózkodás mellett egyhangúlag elfogadták.

Tagsági viszonyukat tagdíjjal nem rendezett 2020-as tagsági viszonnal rendelkező
passzív tagok száma: 198

Ebből emailben visszaküldött szavazatok száma: 4

Az ICOMOS MNBE szöveges beszámolóját a 2019-es évről,

Az ICOMOS MNBE mérlegbeszámolóját és közhasznúsági jelentését a 2019-es évről, és

Az ICOMOS MNBE Ellenőrző bizottság jelentését az Egyesület 2019. évi gazdálkodásáról

4 igen szavazattal, 0 ellenszavazattal és 0 tartózkodás mellett egyhangúlag elfogadták.

A Közgyűlésünkhöz kapcsolódó konferenciát szeptemberben tervezzük megszervezni. Ezt az alkalmat kívánjuk felhasználni, hogy megfelelő ünnepélyes keretek között nyújtsuk át a Műemléki Világnapon kihirdetett, de át nem adott ICOMOS Díjat, a Példamutató Műemlékgondozásért díjat, valamint ekkor mutatjuk be a 2020-ban kiérdemelt Citrom Díjat kiváló építési programot.

A Közgyűléshez kapcsolódó 2019-es Möller Díj átadására, valamint a Panteon új tagjainak bemutatására is ezen a rendezvényen kerül sor.

Ezúton köszönöm a tagság közreműködését, döntését, valamint irodánknak a szavazás megszervezését, lebonyolítását.

Nagy Gergely
elnök

Szálloda a Tatai Öreg-tó partjára ? !

A tatai Lóistálló mellé tervezett szállodaépítés terve sokakat felháborított. Az elképzelés megvalósulása esetén Tata ismert értékeit veszélyezteti, visszafordíthatatlanul megváltoztatja a városképet, a település szerkezetét, súlyosan sérti a természeti értékeket és durván megbontja mindezek kialakult egyensúlyát. Fontos, hogy tájékoztassuk tagságunkat az üggyel kapcsolatos fejleményekről.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Tata értékeinek védelmére adta ki nyilatkozatát:

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság nyilatkozata Tata épített-, és táji értékeit veszélyeztető szállodaépítésről

Az ICOMOS a műemlékvédelem nemzetközi szakmai civil szervezete. Magyar Nemzeti Bizottságának feladata azoknak a nemzetközileg elfogadott és elvárt követelményeknek a képviselése, amelyek lehetővé teszik értékeink hiteles megőrzését. Itthon egyik feladata, hogy segítse értékeink megőrzését annak érdekében, hogy az utánunk jövő generációk is megismerhessék kulturális örökségüket.

Ezért fogadtuk megdöbbenéssel annak az idegenforgalmi fejlesztésnek nevezett, túlméretezett, szállodaépítési programnak a hírét, amely megvalósulásával Tata történeti településképében helyrehozhatatlan súlyos kárt okozna!

A táji-, természeti környezet és a barokk történeti település összefonódásának legkiválóbb példája Tata. Az Öreg-tó vízfelülete, a tó tengelyében megjelenő vár látványa, az Esterházy kastély és parkja, a korábbi Schweizerei helyére épült műemlék Lóistálló és természeti környezete, a vízimalmok sora és a történeti kertként első között védett Cseke-tó partján fekvő Angol-kert egy nagy egységbe szervezett összefüggővé komponált páratlan táji-, történeti együttest alkot. Ez az egész tájjal összhangban megjelenő együttes és a történeti település összefonódása olyan kimagasló európai kultúrtörténeti érték, ami méltán hozott hírnevet és elismerést városának.

A több száz év alatt folyamatosan őrzött tájképi értékeknek védelme eddig minden tatai településfejlesztési program megkérdőjelezhetetlen alapja volt. Nem véletlen, hogy minden korábbi kor városvezetése értőn és féltve vigyázta fejlesztései során ezt a Tatának rangot adó különös értéket alkotó történelmi arculatot. A látványosan együtt élő történeti táj és a benne megjelenő építészeti elemek összefüggő harmonikus rendszert alkotnak. Ennek egyik fontos és meghatározó eleme a Lóistálló és ligetes környezete. Ezt tenné tönkre a helyhez méltatlan gigantikus szállodaépítés. Az egyensúlyban lévő természeti-, és műemléki környezettől erősen elüt a terveként bemutatott épület - tömege, kiterjedtsége és megjelenése révén nem csak a környezetben lévő műemlékekhez képest aránytalan építmény, hanem Tata városának kialakult léptékétől és beépítési rendjétől is teljesen idegen. Megvalósulása esetén Tata legfőbb értékében keletkeznek visszafordíthatatlan károk, a mai város saját történeti értékét semmisítené meg!

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága határozottan kiáll Tata épített-, és táji értékeinek védelme mellett, ezért az Öreg-tó partjára tervezett aránytalan, a helytől és környezetétől elütő tömegű és formavilágú tóparti szállodai beruházás előkészítésének - tervezésének azonnali leállítására szólít fel és a káros építés megakadályozását kéri Tataért felelősséget érző minden döntéshozótól!

Budapest, 2020. június 8.

ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság

Nyilatkozatunkra válaszlevelet kaptunk Michl József polgármester úrtól, amiből megtudhattuk, hogy a napvilágra került terv az önkormányzattal még nem egyeztetett elképzelés:

Tata Város Polgármestere

H-2890 Tata, Kossuth tér 1. ☎: (36) (34) 588-610 Fax: (36) (34) 586-480 E-mail: polgarmester@tata.hu

ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Elnöke,

Nagy Gergely úr részére

Tisztelt Elnök Úr!

Tata városa számára — ahogy azt Önök is elismerik — mindig is fontos szempont az épített és természeti környezetének védelme, a meglévő értékeinek feltárása és bemutatása, továbbá a város tudatos, folyamatos és fenntartható fejlesztésének összhangja.

Az elmúlt évtizedekben számos műemlék és azok környezete került teljeskörűen felújításra, nem egy esetben évekig tartó — szakmai vitáktól sem mentes — előkészítő és tervezési munkák alapján. Ebben a munkában alapvető és szakmailag fontos segítséget nyújtottak és nyújtanak a műemlékvédelem szakemberei. Ezek miatt is tiszteletben tartjuk és szakmailag elfogadjuk az Önök szervezetének alap célkitűzését: "Az ICOMOS... Magyar Nemzeti Bizottságának az a célja, hogy minden lehetséges módon előmozdítsa és segítse a műemlékek és műemlékhelyszínek megőrzését, bemutatását, méltó — fenntartható és fenntartó használatát...".

Ezért is állunk értetlenül az ICOMOS MNB 2020. június 8-án kelt és egyenesen a sajtó részére továbbított városunkkal foglalkozó nyilatkozata előtt. A nyilatkozatot megelőzően semmilyen megkeresésről vagy hivatalos információról nem tudunk, féltő, hogy nem megfelelő tájékoztatás alapján hozták meg nyilatkozatukat. Sem a műemléképület és területének magántulajdonosával sem a tervezett beruházással kapcsolatban a törvényes eljárást betartó és megkövetelő önkormányzattal nem konzultáltak.

Önök pontosan ismerik egy műemléképület esetében az esetleges építéssel járó beavatkozás előkészítésének, engedélyezésének és kivitelezésének folyamatát, szükséges időtartamát. Ebben a konkrét esetben jelenleg csupán a tulajdonos által megálmodott fejlesztésről lehetett a sajtóból értesülni. Ez a folyamatnak a legelső eleme, még csak belátható időtávban sincs a végkifejlet, mivel a valós tartalomról még semmilyen szakmai vita nem zajlott le, a szakhatóságok még nem is alakíthatták ki álláspontjukat.

Tata Város Önkormányzata is csak a szükséges és alapos szakmai viták és a szakhatóságok véleménye alapján meri vállalni a döntést ilyen horderejű kérdésben. Bizonyára azt a több helyen, így a sajtóban is megtett nyilvános kijelentésemet is ismeri, hogy az eddig a beruházó részéről bemutatott látványtervek nem elfogadhatóak a városnak, nem tükrözik vissza Tata szellemiségét és a környezet- és műemlékvédelem iránt elkötelezett szempontjait. Viszont elutasítással sem élhetünk a beruházással szemben, hisz egy nagyon régóta megoldatlan városfejlesztési és műemlékvédelmi kérdésben keressük a lehető legjobb megoldást.

Ezért sem érhető és elfogadható a nyilatkozatuk egyoldalú elutasító hozzáállása az ügghöz, az előkészítés és a tervezés azonnali leállításának követelése. Mindez ellentétes a szervezetük

idézett célkitűzésével, az Önök gyakorlatában folyamatosan és joggal követett szakmai vitát zárná ki ez a hozzáállás.

Az erősen pusztulásnak indult – magántulajdonban lévő – műemlék lóistálló és természeti környezete megújulása nem valósulhat meg, ha a tulajdonos, az önkormányzat és az érintett szakmai szervezetek nem folytatnak párbeszédet, előkészítő munkát az épülethez „méltó – fenntartható és fenntartó – használat” kialakítása, minden fél számára elfogadható megoldása érdekében.

Elnök úr jól ismeri Tatát, számos alkalommal nyilvánított Ön is és szervezetük is helyszíni tapasztalatok alapján véleményt tatoi kérdésekben. Így volt ez például az Angolpark ügyében, ahol szintén hosszú vita folyt közöttünk, részletes és időigényes előkészítő munka után alakultak ki a város és a műemlékvédelem számára is elfogadható, – nem is mindenben teljesen egyetértő – megoldások. Akkor Önök az Angolpark belépődíjas látogatását és részleges nyitvatartását javasolták, amit nem fogadtunk el. Ma is helyesnek tartjuk döntésünket, a teljes és ingyenes látogathatóságot.

Biztosak vagyunk benne, hogy Önöket is a műemlékek iránti óvó szeretet vezérli Tata ügyében. Mi magunk is így vagyunk ezzel, nem felejtve azokat az időket sem, amikor nem valósulhatott meg a tájképi értékek védelme városunkban. Sajnos a levelükben leírtakkal szemben nem minden korban volt a településfejlesztési program megkérdőjelezhetetlen alapja a felelős hozzáállás. Ha így lett volna, még ma is láthatnánk Tóváros egykori műemlék városközpontját, a helyén nem főút és a környezetéhez méltatlan egykori pártközpontépület állna, nem magasodnának a város fölé – szinte kitörölhetetlenül nyomot hagyó – panelépületek. A Tata jelképének számító vár közvetlen környezete pedig nem lenne aránytalan és stílustalan épületekkel (művelődési központ, orvosi rendelőintézet, buszpályaudvar) körbevéve, mintegy eltakarva a város felől legszebb műemlékünket.

Tisztelt Elnök Úr!

Tanulmányozva szervezetük eddig kiadott nyilatkozatait, biztosak vagyunk benne, hogy nem követelhetik a szakmai párbeszéd, és ezen konkrét ügyben az előkészítési feladatok „azonnali leállítását”. Javasoljuk Önöknek, és szívesen segítünk a helyszínen informálódni ebben a kérdésben. Jelen levellel tisztelettel meghívom Elnök urat egy személyes találkozóra városunkba. Szívesen bemutatom Önnek és munkatársainak a város, elsősorban a műemlékeket érintő folyamatban lévő és tervezett beruházásait. Remélem, ezzel is segíteni tudom szervezetük felelősségteljes szakmai munkáját.

Közös céljaink vannak Önökkel: fejlődni és egyben fenntartani „a táji, természeti környezet és a barokk történeti település összefonódásának legkiválóbb példáját” Tatán.

Tata, 2020. június 15.

Tisztelettel:

Michl József

A Komárom Esztergom megyei Építész Kamara szakmai fórumot szervezett a kérdés megvitatására. A fórumon meghívottként jelen volt Krizsán András és Nagy Gergely - a MÉSZ és az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság elnöke valamint a MUT tiszteletbeli elnöke, Körmendy Imre. Felszólalt a befektető, aki látszólag végtelenül rugalmasnak és kompromisszumkésznek mutatkozott. „Első koncepcióként túlzó tömeget mutattak be, odafigyeléssel és tisztelettel szeretnének hozzányúlni a területhez és az új koncepció kialakítása során civil szervezetekkel, szakemberekkel, környezetvédőkkel ülnek le tárgyalni, ezért köszönik ezt a lehetőséget, hogy már az új koncepció kialakítása során figyelembe vegyék az itt elhangzottakat.” „... hogy a városi környezetben is vállal felújításokat, hisz az ő érdeke is a minőségi környezet.” „...a település érdekében nagy léptékű környezetfejlesztést is bevállal.”

A fórumon elhangzott hozzászólásokban megfogalmazott tömegre, funkcióra, városi koncepció szükségére vonatkozó javaslatokkal egyet lehetett érteni. A város örökségvédelmi-, és környezetvédelmi hatástanulmány készítését írta elő, ennek eredményeitől teszi függővé a lehetőségeket. Talán a sajtóból is ismertté vált, hogy más fórumokon sajnos a helyi politikai erők is bekapcsolódtak a vitába, ami csökkenti a szakmai vita indulatoktól mentes lehetőségét.

Ezen előzmények után kért az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság elnöke időpontot Michl József polgármester úrtól, köszönettel véve levélben küldött meghívását.

A megbeszélésen az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság következő álláspontja hangzott el:

- A város lehetősége a befektetővel közös, városi érdekeket szolgáló, nagyobb összefüggéseket megvizsgáló településfejlesztési koncepció kialakítása és fokozatos megvalósítása. Példaértékű fejlesztési program lehet, ha az örökségi-, természeti- és környezeti értékek megőrzésével sikerül az együttműködést megvalósítani.
- Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság fontosnak tartja az istálló megújulását, szakszerű műemlékvédelmi helyreállítását. Elengedhetetlen a helynek legmegfelelőbb funkció meghatározása. A gazdasági udvar visszaállítására az eredeti tömegformán belül további funkcionális lehetőségeknek is teret engedhet. Hasonlóan fontos a fedett lovarda (nem szállodai célú) megújulása, összehangolt fejlesztési koncepció alapján lenne célszerű ezeket a helyreállításukat váró történeti épületeket megújítani.
- Már a jelenlegi szabályozási terv sem alkalmas a hely hasznosítására, módosítása szükséges. Célszerű a jelenlegi szabályozási tervet átdolgozni. Nem lehet megengedett 13.000m²-es szálloda építése az istálló mögötti területen. (A jelenlegi befektetői elképzelés 30.000m² szálloda!) Nem kívánatos szállodának feláldozni a helyszínt, az Öreg-tó partján a vár és a kastély mellett megjelenő harmadik erőteljes funkcionális- és tömeg hangsúly alapvetően szétrombolja a történeti rendet, a kastély - istálló kapcsolatát.
- A jelenlegi szabályozási terv szerint építhető tömeg megbontja a város történeti szerkezetét. Megközelítése, feltárása további súlyos településszerkezeti sebeket okoz.
- Az istálló rendezvény és egyéb idegenforgalmi, kulturális szolgáltatás célra kerüljön hasznosításra, az eredeti tömegnek és beépítésnek megfelelően legyen lehetőség a kastély és istálló – gazdasági udvar kapcsolatának helyreállítására. Az itteni funkciók a város rendezetlen mögöttes területein megvalósuló, tatai léptékhez igazodó kisebb szállodák kiszolgálásának szolgálatára is épülhetnek, a több, kisebb szálloda a város számára is rendezési-megújulási lehetőség.
- Az örökségvédelmi, a természetvédelmi szempontokkal összehangolt, nagyobb területre kiterjedő városi koncepció szükséges a terület hasznosítási lehetőségének és módjának meghatározására. A MÉSZ-el egyetértve (idő szűkében akár meghívásos) építészeti tervpályázaton legyen kiválasztva a minden feltételt és követelményt teljesítő, megfelelő építészeti színvonalat képviselő terv.
- Megkeresés esetén az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság szakmai véleményével továbbra is kész segíteni a lóistálló és környezetének megújulását.

A településfejlesztési kérdéseket is érintő fenti észrevételekkel kapcsolatban kapott válasz szerint a lovas funkciót nem kívánják visszahozni, a lovarda és a lóistálló eltérő tulajdonban van, hasznosításukra nem tudnak hatással lenni, építészeti pályázat kiírása nem városi, hanem befektetői feladat lenne. A többi felvetett javaslat megválaszolása függőben maradt.

Bízunk abban, hogy a befektető tudatára ébred, hogy a sok helyről elhangzott javaslatok befektetői érdekből is megfontolásra érdemesek, a helyi önkormányzat pedig felismeri az együttműködést ajánló több, felkészült szakmai szervezet segítségével rejlő lehetőséget.

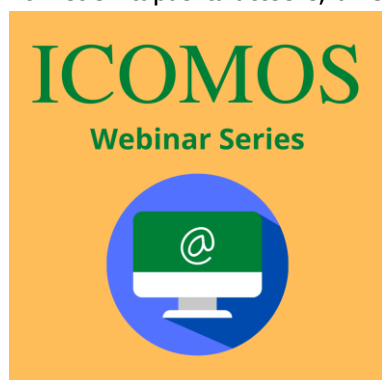
Nagy Gergely

Európai Elnökök Találkozója 2020. Június 11-12.

- ezúttal a világhálón -

Az európai elnökök 2020-ban tartandó találkozóját Sevilla vállalta megszervezni. Kora tavasszal már sejteni lehetett, hogy a koronavírus az ICOMOS-nak is elsodorja az idei rendezvényeit. A számos feladat azonban megkívánta, hogy ha más módon is, de sor kerüljön a rendezvényre. Hosszas előzetes egyeztetés után június 11-12 között szervezték meg a találkozót. Zoom-konferenciát tartottunk, 67 résztvevővel. Soha ennyi ország (37) még nem vett részt az európai elnökök találkozóján. Kétségtelen, hogy a személyes találkozás, a kapcsolatépítés lehetőségének a hiánya, a közvetlen tapasztalatcsere, a regionális kapcsolatok erősítése kárát látta a kényszermegoldásnak, más oldalról viszont megállapíthatjuk, hogy soha ilyen széles körben nem került megrendezésre az esemény.

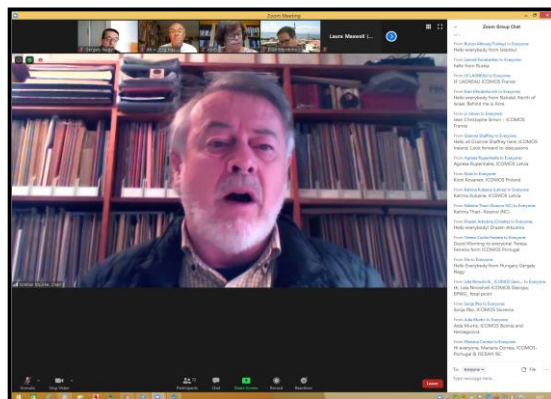
Az előkészítés hatalmas munkát kívánt. A megszokottól eltérően a párizsi központ tiszteletre méltó szervező munkával segítette a konferenciát. Az alapprogramon túl meghatározott témakörök szerint csoportosítva 3-6 perces előadásokra került sor a rövid bemutatók során. Ugyanakkor előzetesen összegyűjtötték a témát részletesen ismertető teljes írásos dokumentumot és azt mindenki számára hozzáférhetővé tették. Így az előadások csak a helyzet bemutatására, az érdeklődés felkeltésére és a feladatok ismertetésére szorítkozhattak.

Összességében a virtuális találkozó sikeresnek volt tekinthető, de a kedvező hirtelen tapasztalat új együttműködési javaslatot is szült. Eddig minden évben két alkalommal találkozott a grémium. Általában júniusban, majd a második találkozóra a közgyűlés helyszínén szokott sor kerülni. A jelenlegi online-konferencia sikerén és eredményességén felbuzdulva elfogadásra került az a javaslat, miszerint minden évben a két találkozót követően egy hónappal célszerű egy rövid, a mostanihoz hasonló online konferenciát szervezni, ahol a tanácskozás eredményeinek és határozatainak a végrehajtásával kapcsolatos aktuális kérdéseket lehet rendezni, illetve az aktuális feladatokat áttekinteni.

Most is születtek olyan feladatok, amelyek munkacsoportokhoz kötődnek, ezek beszámolója és munkajelentése gyorsabb információhoz és együttműködéshez juttathatja a nemzeti bizottságokat. Így a világörökség európai munkacsoportja is elkezdte munkáját annak érdekében, hogy a nemzeti bizottságok szerepvállalását meghatározza az adott ország világörökségi munkájában. Hasonló program indul az európai környezetvédelmi programok kapcsán, a műemlékvédelmi következmények tekintetében. Sok szempontból a két szakterületnek azonosak a problémái, a javaslatai, hasonló módon alakulnak ki a veszélyeztetett helyzetek, helyszínek. A Covid-19 kapcsán is felállt egy munkacsoport, ahol az idei rendkívüli helyzet értékelésének segítségével az egyedi lehetőségeket vállalták összeállítani. A munkacsoportok munkájához mindenki hozzájárulhat gondolataival, javaslataival. Ezeket a nemzeti bizottságok gyűjtik össze és juttatják el a megfelelő munkacsoportokhoz.

A konferenciát Grellan Rourke alelnök úr vezette a párizsi központ segítségével és igen tevékeny közreműködésével.

A protokolláris részt követően hallott ismertetések megerősítették, hogy Európában egyre jelentősebb szerepe van a kulturális örökség megbecsülésének. Városépítéssel, az építéssel foglalkozó meghatározó nemzetközi fórumok dokumentumaiban a műemlékvédelem és a konzerválás egyre meghatározóbb szerepet tölt be, egyre alapvetőbb meghatározó kiindulóponttá válik. Az építészeti

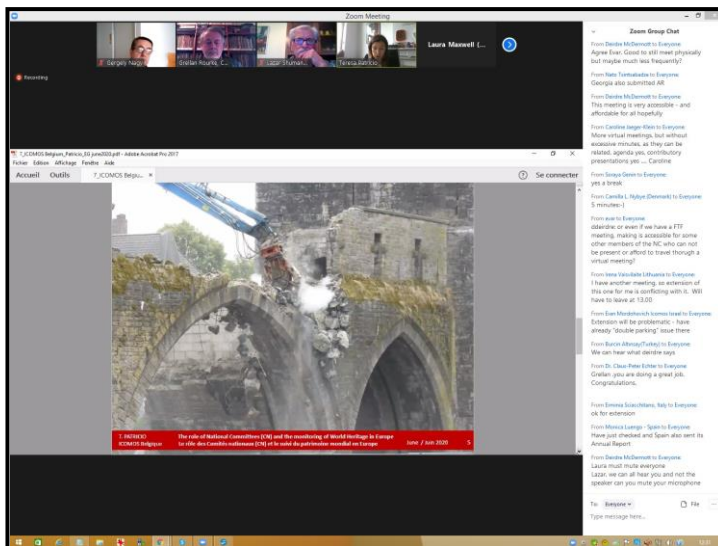

kultúráról készült és készülő dokumentumoknak részeként, sőt önálló fejezeteként épül be a programokba a konzerválás.

Hasonló jelentős szerepet szánnak az európai finanszírozású programok örökségvédelmi következményeit és kötelezettségeit összefoglaló irányelveknek. Több ország már lefordította saját nyelvére, holott még nem tekinthető véglegesnek a dokumentum. Most is ennek a szövegéről folyt a leghosszabb vita. Az Európai ICOMOS Csoport a dokumentum jóváhagyása mellett pár módosítási javaslattal élt, ami elsősorban a kortárs építészet és az új érték fogalma körül körvonalazódott. A rekonstrukció megjelenése, és a tagországokban való erőteljes turisztikai nyomás is okot adott néhány apróbb módosítási javaslatnak. Ugyanakkor az itthon sokat emlegetett Velencei Karta érvényességét, napjainkban is alkalmazható szemléletét mindenki megerősítette. A dokumentumhoz más tagországokból is érkeztek kiegészítő észrevételek. Figyelemre méltó Németország kezdeményezése. Ott a gyakorlati bevezetéssel kapcsolatos kérdésekről tartottak konferenciát. Négy szekcióban, négy érintettség oldalról vitatták meg a kérdéseket. Az ICOMOS, a műemlékvédők, az örökségvédelem mint iparág, és az emberek és a közösség oldaláról megjelenő előnyök szempontjából értékelték a dokumentumban kidolgozott javaslatokat. Igazán az elmélet és a gyakorlat összehangolásának a kérdését tűzték napirendre.

Az európai csoport a világörökségi jelölések kérdésével kapcsolatban is fontosnak tartotta és tartja a munka összehangolását. Egyre népszerűbbek és az európai kulturális súly reprezentálásának szempontjából is szemléletesen megjelenő sorozatjelölések összehangolása, megszervezése új feladatává válhat a regionális szervezetnek. Ennek összefogására, szervezésére munkacsoport alakult, Magyarországot Fejérdy Tamás, tiszteletbeli elnökünk képviseli ebben a munkában.

Továbbra is példamutatónak tekinthető Ausztria szerepvállalása, ahogy macedón, boszniai műemlékvédelem feladataiba bekapcsolódik. A program igazán a szakértelem, a szaktudás exportjáról szól, ami minden résztvevő partner javát szolgálja, de különösen Európáét és közös ügyünkét, a műemlékvédelemét. Az osztrák előadásban esett szó a szervezetük függetlenségének fenntarthatóságáról is. Működésüket a 150 eurós tagdíjbefizetés és a 40 euró párizsi befizetési kötelezettség különbségéből fedezik, további bevételüket az osztrák világörökségi területek monitorozására kötött szerződés alapján biztosított bevételek fedezik.

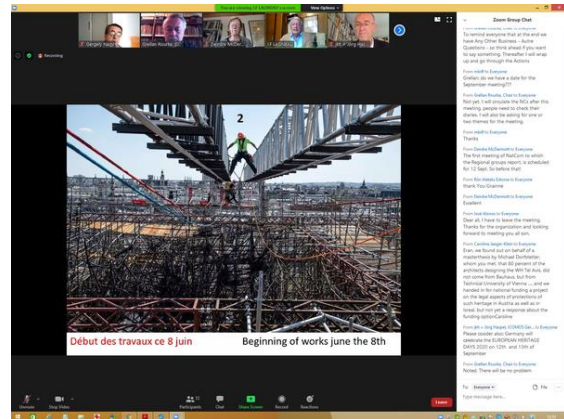
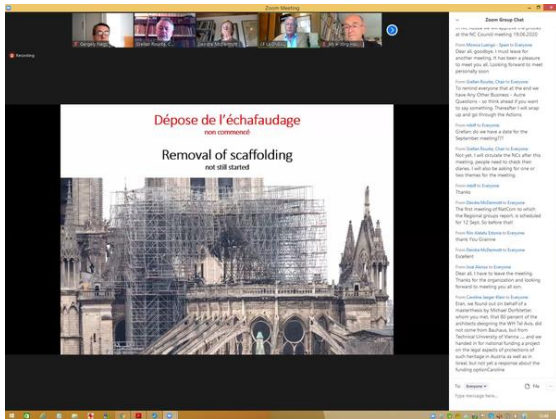
Veszélyeztetett helyszíneket is láthattunk. Világnapi programunkban Dévényi Tamás a Tournai híd horrorisztikus történetét már ismertette, igazán a műemlékvédelem elveinek a politikai és ingatlanfejlesztés ironisztikus és egyben szomorú kiforgatásának tekinthető tragikus mintapélda.

Izrael az Egyesült Államokhoz hasonlóan elhagyta az UNESCO szervezetét, ennek kapcsán világörökségi területeinek a kezelése, fenntartása miatt adtak hangot aggodalmuknak a rövid előadásban.

A közgyűlésről is rövid ismertetés hangzott el. Az elmaradó ausztráliai közgyűlés helyett online választás lesz július 23-án. Az időeltolódás miatt 24 óráig lehet szavazni. A 23-án 12-13 óra között (párizsi idő) tartandó egyórás zoom konferencia után másnap 12 órakor hirdetik ki a választás eredményét. Magyarország 20 szavazati joggal rendelkezik, a szavazati joggal rendelkezők egyeztetése és a központtal való hitelesítése folyamatban van.

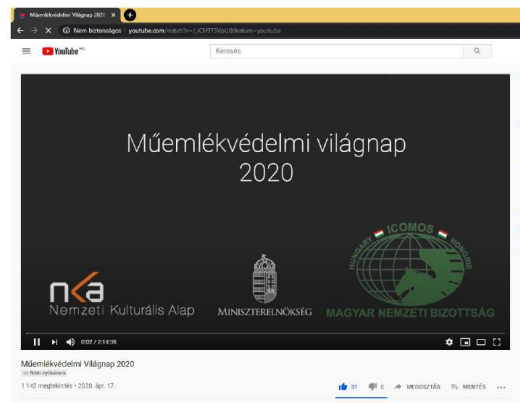
Konkrét programok közül három került rövid bemutatásra. Németország és Izrael „A Bauhaus árnyékában” témakörben szervezett együttműködést mutatta be.

A Notre-Dame helyreállításának kérdéseiről is hallhattunk, ahol még a szerkezetek vizsgálata, a sérült állványzat elbontása folyik.

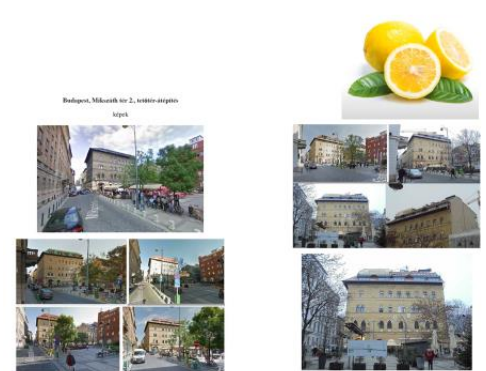
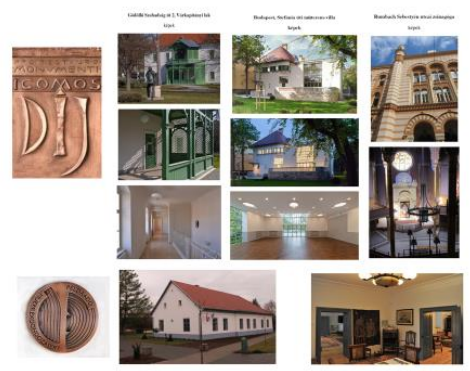
A végleges megújulási programról szóló döntés a jövő évben válik esedékessé.

A harmadik program a Magyar Műemléki Világnap rendezvényének a bemutatása volt.

20-30-40-50-60-70

Protection of historic monuments - recasting of the rules of the game

A lehetőségek és a kényszerből adódó következmények a honlapunkon megjelent előadások alapján került bemutatásra, illetve az összegzett dokumentum letölthető volt a mellékelt dokumentumtárból.

Nagy Gergely

13. sz. Tájékoztató az ICOMOS tagok számára 2020 július 24¹

Kedves ICOMOS Tagok,

Amint azt az «Információ a tagoknak» elektronikus hírlevél korábbi számai bejelentették, 2020. július 23–24-én megtartottuk az első virtuális ICOMOS Közgyűlést.

A Vezetőség tagjai többségének kérésére az ICOMOS Elnöke² által összehívott (rendkívüli) Közgyűlés egyetlen célja az ICOMOS tagság jóváhagyásának elérése volt, arra nézve, hogy **2020. évben az Alapszabály szerinti összes jövőbeni ülést (azaz a Háromévenkénti tisztújító Közgyűlést, a Tanácsadó Testület, az Vezetőség és az Elnökség üléseit) virtuális ülésként lehessen megtartani**), figyelembe véve a jelenlegi globális helyzetet. Örömmel közöljük, hogy a szavazó tagok több mint 90% -a (662-ből 649) szavazott a Vezetőség javaslatának elfogadására.

Az ülésre a ZOOM útján került sor, a szavazásra pedig a ZOOM Poll (a GA2020-7-1-től 4-ig terjedő eljárási határozatok), illetve az Euro-szavazási platformon (a GA2020-7-5 fő állásfoglaláshoz) keresztül.

Több mint 900 ICOMOS tag regisztrált az online eseményre, amelyen végül több mint 500-an vettek ténylegesen részt.

Azoknak, akik nem tudtak csatlakozni az üléshez – online megtalálható információk:

- a *napirend* (változtatás nélkül elfogadva) / the [agenda](#) (adopted with no change)
- a *határozati javaslatok* (változtatás nélkül elfogadva) / the [resolutions](#) (adopted with no change)
- a *szavazások részletes eredményei* / the [detailed results of the votes](#)

<https://www.icomos.org/en/about-icomos/governance/general-information-about-the-general-assembly/future-general-assemblies-2019-2020/76258-results-of-the-icomos-july-2020-general-assembly>

A ZOOM tanácskozásról videofelvétel készült:

<https://www.youtube.com/watch?v=ve8SKr0H4n4>

Az ülésen bejelentették a virtuális módon lebonyolításra kerülő háromévenkénti tisztújító Közgyűlés időpontját: 2020. december 3–16. Három vagy négy ZOOM ülés lesz, amelyek igazodnak a határozati javaslatokról szóló szavazásokhoz, valamint a (tisztújító) választások egymást követő fordulóihoz. A szavazásra ismét az Euro-szavazási platformon (EURO Poll Platform) keresztül kerül sor. További információkat október elejére nyújtunk, és reméljük, hogy sokan csatlakoznak hozzánk decemberben.

Köszönetet mondunk minden résztvevőnek lelkes részvételükért, a szavazóknak, akik hozzájárultak ehhez az ICOMOS életében először megvalósított fontos lépéshez, továbbá a Szavazási Jogosultságot Vizsgáló Bizottságnak, valamint a Szavazatszámlláló Bizottságnak azért, hogy támogatták e virtuális közgyűlés sikerét.

Örömmel veszünk az ülésen részt vevőktől érkező minden visszajelzést, valamint a tapasztalatok alapján megfogalmazott, a decemberi közgyűlésre tekintettel javasolt jobbítási javaslatokat.

ICOMOS Nemzetközi Titkárság,

Párizs (Charenton-le-Pont)

¹ Kiseb értelmező változtatásokkal és kiegészítésekkel ellátott fordítás (F.T.). Az eredeti, angol nyelvű közlemény megtalálható:

<https://mail.google.com/mail/u/0/?tab=rm&ogbl#inbox/FMfcgxwJXBzKrMxLtszzZfMJQXswJChW>

² Prof. Toshiyuki Kono

ICOMOS szakmai dokumentum:

A FA-ANYAGÚ ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSÉNEK ALAPELVEI

Elfogadta az ICOMOS 19. Közgyűlése, Újdelhi, India, 2017. december 15-én.

A dokumentum eredeti címe az ICOMOS hivatalos nyelvein:

PRINCIPLES FOR THE CONSERVATION OF WOODEN BUILT HERITAGE - Adopted by the 19th ICOMOS General Assembly, New Delhi, India, 15 December 2017;

PRINCIPES POUR LA CONSERVATION DU PATRIMOINE BÂTI EN BOIS - Adoptés par la 19e Assemblée générale de l'ICOMOS, le 15 décembre 2017, New Delhi, Inde

Az ICOMOS „jubileumi” 20-ik közgyűlésére készülődve – amelyet 2020 októberében kellett volna megtartani Sydneyben (Ausztrália), kétségtelenül megkésettnek tűnik, hogy most adjuk közre a fent megnevezett, az előző közgyűlésen (2017, Új Delhi, India) elfogadott dokumentumot magyarul. Erdélyi kollégáink érdeklődtek a magyarra fordított dokumentum megléte iránt, ez által derült fény arra, hogy ezzel eddig bizony még adósak maradtunk. Ez úton is köszönjük megkeresésüket.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága, úgy is, mint a Karták Könyve eddigi két kiadásának kiadója, egy ideje már tervezi, hogy a második, bővített kiadás megjelenése (2011) után megszületett nemzetközi dokumentumokat tartalmazó pótkötetet jelentessen meg. Ez esetben nem egy teljes körű, tovább-bővített új kiadásról, hanem egy kiegészítő kötet közreadásáról van szó, amelyben egyebek mellett ez a most közölt dokumentum is szerepelni fog. Az itt közölt fordítás szakmai alapon készült, szakmai lektorálása is megtörtént.

Mint minden szakmai szöveg esetében, ennél is felmerült a kérdés, hogy a fordítás mennyire ragaszkodják az eredeti szöveghez, amely nyilván nem a magyar nyelv adottságaira épülve fogalmazódott meg. Az ICOMOS hivatalos nyelvein – angol, francia – sem egészen azonos a két szöveg, de azért nincs lényeges eltérés köztük. A nemzetközi (ICOMOS, UNESCO) szakmai dokumentumok hagyományos szerkesztésű szövege viszont mindenképpen döccen, ha magyarul is megtartjuk sajátosságait - ami például abban is jelentkezik, hogy az ige általában a mondat elejére kerül (az ilyen bekezdés-kezdő fordulatok: elismeri, tudomásul veszi, stb.) – ebben a fordításban, a tartalmi azonosíthatóság érdekében mégis ez a nehezebb megoldás szerepel. A "Ford." jelölésű fordítói lábjegyzeteket azért látszott szükségesnek hozzátenni, hogy egyértelműsítsék a dokumentum mondanivalóját.

[A magyar fordítást készítette: Dr. Fejérdy Tamás DLA (2020), lektorálta Dr. Lóvei Pál PhD]

A FA-ANYAGÚ ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSÉNEK ALAPELVEI

Elfogadta az ICOMOS 19. Közgyűlése, Újdelhi, India, 2017. december 15-én

ELŐLJÁRÓBAN

Ezen „Alapelvek” azzal a céllal készült, hogy megújítsa „A történeti faépítmények megőrzésére vonatkozó elvek” c. dokumentumot, amelyet az ICOMOS 12. Közgyűlése fogadott el Mexikóban, 1999 októberében. A szöveg megújításának folyamata Guadalajara-ban, Mexikóban (2012), Himejiben, Japánban (2013) kezdődött, és Falunban Svédországban (2016) folytatódott.

Jelen dokumentum a Velencei Charta (1964), az Amszterdami Nyilatkozat (1975),³ a Burra Charta (1979), a Narai Dokumentum a hitelességről (1994), valamint a fa-anyagú épített örökség védelmére és megőrzésére vonatkozó további UNESCO és ICOMOS doktrínák szerinti általános elvek alkalmazására törekszik.

Ennek a dokumentumnak az a célja, hogy a fa-anyagú épített örökség védelme és megőrzése érdekében meghatározza az alapelveket és a nemzetközileg a legszélesebb körben alkalmazható gyakorlati megoldásokat, tiszteletben tartva ezen örökség kulturális jelentőségét.

A „fa-anyagú örökség” kifejezés alatt mindenfajta faépület és egyéb fa szerkezet értendő, amelyek kulturális jelentőséggel bírnak, vagy történelmi hely(szín)ek részét képezik, ideértve az ideiglenes, (el)mozdítható és fokozatosan tovább-épülő⁴ építményeket is.

A dokumentumban szereplő „értékek” szó esztétikai, antropológiai, régészeti, kulturális, történelmi, tudományos és technológiai örökségi értékekre utal. Ezen *Alapelvek* a faépítészetre és a történelmi értékű fa szerkezetű építményekre vonatkozik. Nem minden épület épül teljes egészében fából, ezért kellő figyelmet kell fordítani a fa és az építésnél alkalmazott más anyagok kölcsönhatására.

Az *Alapelvek*:

- elismeri és tiszteletben tartja a fából épített örökség, annak szerkezeti rendszerei és részletei fontosságát minden időszakból a világ kulturális örökségének részeként;
- figyelembe veszi és tiszteletben tartja a fa-anyagú örökségi javak és minden hozzá kapcsolódó immateriális örökségi összetevő nagy változatosságát;
- elismeri, hogy a fa-anyagú örökség a kézművesek és építők készségeinek, valamint hagyományos, kulturális és őseiktől átvett tudásának bizonyítéka;
- megérti a kulturális értékeknek az idő múlásához kapcsolódó folyamatos változását és a kötelezettséget annak rendszeres felülvizsgálatára, miként azonosítják az értékeket, és miként határozzák meg a hitelességet annak érdekében, hogy az figyelembe vegye a felfogások és attitűdök változását;
- tiszteletben tartja a különféle helyi hagyományokat, építési gyakorlatokat és megőrzési megoldásokat, figyelembe véve a megőrzésben alkalmazható módszerek és technikák nagy változatosságát;

³ Korábbi magyar kiadványokban szereplő címe: Amszterdami Deklaráció (Ford.)

⁴ Eredeti szövegben angolul evolving; franciául évolutives. (Ford.)

- figyelembe veszi és tiszteletben tartja a történelmileg használt faanyagok fajtáinak és milyenségének változatosságát;
- elismeri, hogy a faszerkezetek értékes adatokkal szolgálnak az egész épületre vagy szerkezeteire vonatkozó kronológiai adatokat illetően;
- figyelembe veszi a faszerkezetek kiváló viselkedését, ahogyan ellenállnak a szeizmikus erők hatásainak;
- felismeri, hogy a teljesen vagy részben fából készített szerkezetek sérülékenyek a változó környezeti és éghajlati körülmények között, amelyeket egyebek mellett a hőmérséklet és a páratartalom ingadozása, a fényhatás, a gombafertőzések és a rovarjáratások, az elhasználódás, a tűz, a földrengések vagy más természeti katasztrófák, továbbá a pusztító hatású emberi tevékenység okoz;
- felismeri a történelmi faszerkezetek egyre növekvő mértékű veszteségeit a sebezhetőség, a rossz használat, a hagyományos tervezési és építési technológiával kapcsolatos gyakorlat és ismeretek eltűnése, valamint az élő közösségek szellemi és történelmi igényeinek ismerete hiányában;
- elismeri a közösségi részvételnek a fa-anyagú örökség védelmében betöltött, a társadalmi és környezeti átalakulásokkal összefüggő jelentőségét, valamint a fenntartható fejlődésben betöltött szerepét.

FELÜGYELET, FELMÉRÉS ÉS KUTATÁS

1. A szerkezetnek és alkotóelemeinek állapotát, beleértve a korábbi munkák nyomait is, gondosan dokumentálni kell, mielőtt bármilyen beavatkozás szóba jöhetne.
2. A beavatkozást alapos és pontos diagnózisnak kell megelőznie. Ehhez kapcsolódóan szükséges az építési és a szerkezeti rendszer egészének, állapotának, valamint a leromlás, a károsodások vagy szerkezeti meghibásodások okainak, továbbá a koncepcionális, méretezési vagy összeállítási hibáknak a megértése és elemzése. A diagnózisnak a (korábbi) dokumentációs anyagokon, fizikai megfigyeléseken és elemzéseken, és ha szükséges, a fizikai állapot roncsolás mentes (non-destructive) próbaeljárásokon alapuló felmérésén és, szükség esetén, laboratóriumi vizsgálatokon kell alapulnia. Ez nem zárja ki a kisebb beavatkozások és sürgős intézkedések végrehajtását, ahol ezek valóban szükségesek.
3. Lehetséges, hogy a szemrevételezéssel történő ellenőrzés nem elegendő a (fa) szerkezet állapotának hitelt érdemlő kiértékeléséhez, amennyiben azt más szerkezeti elemek takarják. Amennyiben a takaró elem jelentősége⁵ megengedi, a vizsgálat megkönnyítése érdekében mérlegelni lehet annak helyi, átmeneti eltávolítását, de csak a (kiindulási állapot) teljes dokumentálásának elvégzése után.
4. A régi fa részek „láthatatlan” (rejtett) jeleit szintén dokumentálni kell. A „láthatatlan” jelölések alatt olyanok értendők, mint például a mesterjegyek, a (beépítési) szintekre utaló és az egyéb jelzések, amelyeket az ácsok használnak a kivitelezési munka (vagy későbbi periódusban végzett munkák vagy javítások) során, és amelyeket nem arra szánták, hogy láthatók legyenek a szerkezeten.

⁵ „Significance” – jelentőség, azaz (a legtágabban értelmezett) örökségi érték szempontú fontosság –, az mérlegelendő valójában, hogy az eltávolítás milyen esetleges veszteséggel jár. (Ford.)

ELEMZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

5. A megőrzés elsődleges célja a történeti építmény hitelességének fizikai mivoltában való megőrzése. Ez magában foglalja annak konfigurációját, anyagait, összeállításának módját, sértetlenségét (integritását), építészeti és kulturális örökségi értékeit, tiszteletben tartva a történelem során bekövetkezett változásokat. Ennek a célnak az elérése érdekében a lehető legjobban meg kell őrizni minden karakter-meghatározó jellemzőt.

A karakter-meghatározó jellemzők közé tartozhat egy vagy több a következők közül:

- a. az általános szerkezeti rendszer;
 - b. a nem tartószerkezeti elemek, például homlokzatok, válaszfalak, lépcsők;
 - c. a felület-képzési jellemzők;
 - d. az ácsmunka dekoratív kiképzése, elemei;
 - e. a hagyományos technikai megoldások;
 - f. az építéshez használt anyagok, beleértve azok minőségét (a minőség megkövetelt szintjét) és különleges jellemzőit.
6. Bármilyen beavatkozási terv elkészítéséhez előzetesen el kell végezni ezeknek a karakter-meghatározó jellemzőknek az értékelését.

BEAVATKOZÁSOK

7. A beavatkozás első szakaszának az épület megóvására vonatkozó általános stratégia kidolgozásának kell lennie. Ezt az összes érintett félnek meg kell vitatnia, és jóvá kell hagynia.
8. Az intervenciós stratégiának figyelembe kell vennie az uralkodó (meghatározó jelentőségű) kulturális értékeket.
9. A szerkezet eredeti funkcióját fenn kell tartani, vagy helyre kell állítani, kivéve azokban az esetekben, amelyeknél az ezt célzó beavatkozás túlságosan nagymértékű lenne, és hátrányosan érintené a szerkezet hitelességét.
10. A beavatkozások a következők lehetnek:
 - a. egyszerű javítás, hagyományos ács („faműves”) technikákkal, vagy kompatibilis modern kötőelemek alkalmazásával elvégezve;
 - b. a szerkezet megerősítése hagyományos vagy kompatibilis anyagokkal és technikákkal;
 - c. kiegészítő szerkezet alkalmazása a jelenlegi (eredeti) szerkezet tehermentesítésére.

Az alkalmazandó beavatkozást annak megfelelően kell kiválasztani, hogy az legjobban szolgálja a szerkezet kulturális jelentőségének védelmét.

11. A beavatkozások lehetőleg:
 - a. minimálisak legyenek, olyanok, amelyek a szerkezet vagy helyszín fizikai és szerkezeti stabilitásának, valamint hosszú távú fennmaradásának és kulturális jelentőségének biztosításához (feltétlenül) szükségesek;
 - b. kövessék a hagyományos gyakorlatokat;
 - c. legyenek visszafordíthatók, amennyiben az technikailag lehetséges;
 - d. ne tereljék kényszerpályára, és ne lehetetlenítsék el a jövőben szükségessé váló megőrzési beavatkozásokat;
 - e. ne akadályozzák meg szerkezetben feltárt és abba foglalt bizonyítékokhoz történő későbbi hozzáférést;
 - f. vegyék figyelembe a környezeti feltételeket.

12. A beavatkozásoknak a minimális beavatkozás kritériumait kell követniük, amely képes biztosítani a szerkezet fennmaradását, a lehető legnagyobb mértékben megőrizve annak hitelességét és integritását, és lehetővé téve használatának biztonságos folytatását. Ez azonban nem zárja ki a szerkezet részleges vagy akár teljes szétbontásának a lehetőségét, ha:
- az *in situ* végzett és az eredeti elemeken végzett javítások elfogadhatatlan mértékű beavatkozást igényelnének;
 - a szerkezet torzulása olyan mértékű, hogy nem lehet helyreállítani a megfelelő szerkezeti viselkedését;
 - oda nem illő kiegészítés hozzáadására lenne szükség a deformált állapotában való megtartásához.

A szétbonthatóságra vonatkozó döntést mindig az adott kulturális kontextusban kell mérlegelni, s annak az épület hitelességének a lehető legnagyobb mértékű megőrzésére kell irányulnia.

Ezen felül a döntéseknek mindig figyelembe kell venniük és ki kell értékelniük a faanyag, valamint a fa illesztései és csatlakozásai (például a szögek) visszafordíthatatlan károsodásának lehetőségét a szétszerelés során.

13. A meglévő (szerkezeti) elemeket, amennyire csak lehet, meg kell őrizni. Amennyiben egy elem teljes vagy részleges cseréje szükséges, tiszteletben kell tartani a szerkezet jellegét és jelentőségét. Azokban a kultúrákban, ahol ennek megvan a hagyománya, a beavatkozás során felhasználhatók más építményekből származó idős épületelemek is.
14. Bármely pótláshoz alkalmazott fa lehetőleg:
- ugyanaz a fafajta legyen, mint az eredeti;
 - nedvességtartalmában egyezzen meg az eredetivel;
 - ahol látható lesz, legyen (az eredetihez) hasonló textúrájú;
 - az eredetihez hasonló kézműves módszerekkel és eszközökkel legyen megmunkálva
15. Nem szabad a pótlásra használt faanyagot mesterségesen öregíteni. Az új elemek ne bontsák meg az egész esztétikai egységét. A pótlólag beépített elemeknek az eredeti színekhez való színezése bizonyos esetekben megengedett, ha ennek a hiánya elfogadhatatlan mértékben rontaná a szerkezet esztétikai hatását és kulturális jelentőségét.
16. Az új elemeket vagy részleges elempótlásokat diszkrét módon meg lehet jelölni, hogy később azonosíthatók legyenek.
17. Lehetőség van bizonyos sajátos értékek figyelembe vételére egyes fa-anyagú épített örökségi alkotások különös kulturális jelentőségének értékeléséhez, így például az ideiglenes/időszaki vagy a fokozatosan tovább-épülő épületek esetében.
18. Beavatkozások esetén a történeti építményt egységesen egésznek kell tekinteni. Valamennyi anyagra, így szerkezeti elemekre, kitöltő részekre, időjárás-védelmi burkolatra, tetőkre, padozatokra, ajtókra és ablakokra stb. egyenlő mértékű figyelmet kell fordítani. Elvileg, amennyire csak lehetséges, az eredeti anyagot, illetve a korábbi javítások anyagát kell megtartani, amennyiben nem rontják a szerkezet állóképességét. A védelemnek ki kell terjednie a felületi kiképzés elemeire is: vakolatra, festésre, burkolásra, tapétázásra stb. Az eredeti anyagok, technikák és textúra tiszteletben tartandók. Ha a lepusztult felületeket mindenképpen szükséges felújítani vagy újjal helyettesíteni, akkor kompatibilis anyagok és technikák alkalmazása kívánatos.

19. A szerkezeti elemek esetében tekintetbe kell venni, hogy:
- ha egy szerkezet teljesítőképessége kielégítő, és ha a felhasználás, a fennálló körülmények és a terhelés mértéke nem változnak, a szerkezet megfelelő szilárdságúvá tehető azáltal, hogy egyszerűen kijavítják / stabilizálják az újabb keletű szilárdságcsökkentő károkat és meghibásodásokat;
 - ha a nemrégiben történt változtatások, vagy ha a használat bármilyen javasolt változtatása súlyosabb terhelést eredményezne, akkor a további megerősítés bevezetése előtt szerkezeti elemzéssel meg kell becsülni a potenciális teherbírást.
20. Semmi esetre sem szabad beavatkozást végezni kizárólagosan annak érdekében, hogy a szerkezet megfeleljen az (éppen) érvényes építési előírások követelményeinek.
21. Minden beavatkozásnak jól bevált gyakorlaton és határozott szerkezeti elveken kell alapulnia.
22. Csupán a mai esztétikai preferenciák kielégítése kedvéért nem szabad megkísérelni „korigálni” az idővel bekövetkezett alakváltozásokat, amelyeknek nincs strukturális jelentőségük, és nem okoznak nehézségeket a használat során.

KORSZERŰ ANYAGOK ÉS TECHNOLÓGIÁK

23. A mai anyagokat és technológiákat a legnagyobb körültekintéssel kell megválasztani–és alkalmazni, csak olyan esetekben, amelyeknél az anyagok tartóssága és (megfelelő) szerkezeti viselkedése, valamint az építési technikák alkalmassága már kellően hosszú ideje kielégítő módon bizonyított.
24. A közműveket⁶ a szerkezet vagy a helyszín fizikai és nem-anyagi (örökségi) jelentőségének tiszteletben tartásával szabad csak beszerelni-telepíteni.
25. A berendezéseket úgy kell megtervezni, hogy ne okozzanak változásokat a jelentős környezeti feltételekben, mint például a hőmérséklet és a páratartalom.
26. A kémiai konzerválószerkezetek használatát gondosan kell ellenőrizni és figyelemmel kísérni, és ilyeneket csak akkor szabad felhasználni, ha abból biztosított/bizonyított előnyök származnak, ha a közösségi és a környezeti biztonságra nincs hatással, és ha általuk jelentős, hosszú távú javulás várható.

FELMÉRÉS ÉS DOKUMENTÁLÁS

27. A beavatkozásokhoz és kezelésekhöz felhasznált összes anyagot dokumentálni kell, összhangban a Velencei Karta 16. cikkelyével és az ICOMOS alapelvekkel a *Műemlékek, épületgyűjtemények és műemléki helyszínek nyilvántartásba vételéről*⁷. Az összes vonatkozó dokumentációt, beleértve a feleslegessé vált anyagok vagy a szerkezetből eltávolított elemek jellemző mintáit, valamint a vonatkozó hagyományos készségekkal és technológiákkal kapcsolatos információkat, össze kell gyűjteni, katalogizálni és biztonságosan tárolni kell, és a megfelelő módon hozzáférhetővé kell tenni. A dokumentációnak tartalmaznia kell a megőrzési munkák során használt anyagok és módszerek megválasztásának konkrét indoklását is.
28. A fenti dokumentációkat meg kell őrizni mind az adott épület jövőbeni karbantartása számára, mind pedig történeti forrásként.

⁶ Infrastrukturális vezetékek, stb. (Ford.)

⁷ Principles for Recording of Monuments, Groups of Buildings and Sites, 1996 (Ford.)

KÖVETŐ FIGYELÉS⁸ ÉS KARBANTARTÁS

29. Meg kell határozni a rendszeres figyelemmel kísérés és a napi karbantartás következetes stratégiáját a nagyobb beavatkozások szükségességének késleltetése, valamint a fa építésű örökség és annak kulturális jelentősége folyamatos védelme érdekében.
30. A megfigyelést minden beavatkozás alatt és után is el kell végezni az alkalmazott módszerek hatékonyságának ellenőrzése, valamint a felhasznált fa és egyéb anyagok hosszú távú teljesítőképességének biztosítása érdekében.
31. A karbantartás és a megfigyelés dokumentumait a(z adott) szerkezet (épület) történeti dokumentációja (forrásgyűjteménye) részeként meg kell őrizni.

TÖRTÉNETI ERDŐTARTALÉK

32. Mivel a faszerkezetek sérülékeny, veszélyeztetett állapotúak lehetnek, ugyanakkor még mindig részei az élő örökségnek és részesei a társadalom életének, a megfelelő faanyagok rendelkezésre állása elengedhetetlen ezen örökség megőrzéséhez. Ezért fontos fel- és elismerni azt a döntő szerepet, amelyet az erdőkészletek e faszerkezetek karbantartásának és javításának önfenntartó ciklusában játszanak.
33. A műemlékek és műemlékhelyszínek megőrzéséért felelős intézményeknek ösztönözniük kell az eredeti (nek megfelelő faanyagot nyújtó) erdőségek védelmét és a fából épített örökség megőrzésére és javítására alkalmas, megfelelően kezelt faanyag tárolását. Ennek a politikának a jövőbeli javításokra gondolva számolnia kell a nagyméretű, megfelelő kezelésű fa elemek szükségességével. Az ilyen politikák azonban nem ösztönözhetik a történelmi építmények eredeti, autentikus elemeinek széles körű cseréjét, céljuk az, hogy tartalék nyersanyagot nyújtsanak a javításokhoz és a kisebb pótlásokhoz.

OKTATÁS ÉS KÉPZÉS

34. Alapvetően fontos a történelmi faépítészetben használt hagyományos ismeretek és készségek számbavétele, megőrzése és életre keltése.
35. Az oktatási programok alapvető szerepet játszanak a faépítésű örökség szerepének tudatosításában azáltal, hogy ösztönzik az értékek és a kulturális jelentőség elismerését és megértését. Ezek a programok képezik a fenntartható megőrzési és fejlesztési politika alapját. Szükség van arra, hogy az átfogó és fenntartható stratégiák egyaránt érvényesüljenek a helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken, és magukba foglalják résztvevőként az összes érintett hivatalos közeget, foglalkozást, szakmát, a közösségeket és más érdekelt feleket.
36. Ösztönözni kell a faépítésű örökség, az épületek és a helyszínek megkülönböztető jellemzőinek, valamint társadalmi és antropológiai szempontjainak számbavételét célzó kutatási programokat (különösen regionális szinten).

A dokumentum eredeti címe az ICOMOS hivatalos nyelvein:

PRINCIPLES FOR THE CONSERVATION OF WOODEN BUILT HERITAGE

Adopted by the 19th ICOMOS General Assembly, New Delhi, India, 15 December 2017

PRINCIPES POUR LA CONSERVATION DU PATRIMOINE BÂTI EN BOIS

Adoptés par la 19e Assemblée générale de l'ICOMOS, le 15 décembre 2017, New Delhi, Inde

A magyar fordítást készítette: Dr. Fejérdy Tamás DLA (2020), lektorálta Dr. Lóvei Pál PhD

⁸ Monitoring (Ford).

KIFEJEZÉSEK JEGYZÉKE⁹

Építés: az anyagok rendezésének, összeszerelésének és egybeépítésének módja; építési tevékenység; építmény, épület: a megépült dolog. (Lásd még alább a „Szerkezet” címszó alatt).

Kulturális jelentőség: az épületek vagy hely(szín)ek esztétikai, történelmi, régészeti, antropológiai, tudományos, technológiai, társadalmi, szellemi vagy egyéb immateriális örökségi értékei a múlt, a jelen vagy a jövő generációi számára.

Tovább-épülő épületek: azok, amelyek aktív társadalmi szerepet töltenek be a mai társadalomban, szorosan kapcsolódva a hagyományos életmódhoz, és amelyekben az evolúciós folyamat még érvényesül. Ugyanakkor az ilyen struktúrák jelentős tárgyi bizonyítékkal szolgálnak az időbeli fejlődésükről.

Anyagi összetétel: a szerkezet vagy a helyszín fizikai anyaga, beleértve az alkotóelemeket, szerelvényeket, tartalmakat és tárgyakat.

Immateriális örökség: a fából épített örökség létrehozásával és használatával kapcsolatos hagyományos tevékenységek (ismeretek, gyakorlatok).¹⁰

Megerősítés: szerkezeti elem, szerkezeti elemek együttese, vagy egész szerkezet működképességének megnövelése érdekében végrehajtott intézkedés(ek összessége).

Javítás: minden olyan lépés, amelynek célja a fa építésű örökség egy része vagy egésze szerkezeti hatékonyságának, esztétikai integritásának és / vagy teljességének helyreállítása. Ez magában foglalja a történelmi anyag gondos kezelését, amely kizárólag csak a leromlott részek kicserélésére szorítkozik, és egyébként érintetlenül hagyja a szerkezetet és anyagot.

Szerkezet: szilárdan összeillesztett elemek együttese, amelyet úgy terveztek és építettek, hogy összefüggő egészként működhessen a rá nehezedő terhelés biztonságos támaszaként és az erő talajnak történő átadása közvetítőjeként.

Ideiglenes szerkezetek: olyan építmények, amelyeket ismétlődően felépítenek, használnak, majd szétszerelnek, valamely kultúra vagy nemzet ünnepei vagy más tevékenységek részeként, és hagyományokat, kézművességet és hagyományos ismereteket testesítenek meg.

⁹ Glosszáríum: Az angol ABC sorrendjében, az eredeti szöveghez csatolt fogalom-jegyzéknek és magyarázatának értelmezett fordítása, amely a teljesség kedvéért szerepel a magyar nyelvű változatban is. (Ford.)

¹⁰ Az „ismeretek, gyakorlatok” fordítói kiegészítés. Továbbá: az „immateriális örökség” itt jelen dokumentum értelmezésében szerepel, azaz nem teljesen azonos a magyarul „szellemi örökségnek” fordított „intangible heritage” kifejezés tartalmával, itt nem annyira a „folklór” jellegű értékekről, inkább az anyagiassult örökség nem anyagi dimenzióbeli összetevőiről, kapcsolódásairól van szó. (Ford.)

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság két tagja is szerepel a 2020. július 20-a óta az UNESCO WHC alábbi hírében:

„A Montreali Egyetemen az Épített örökséggel foglalkozó kutatási tanszék vezetése mellett egy nemzetközi kutatócsoport interjúkat készít az UNESCO Világörökség egyezményhez kapcsolódó kiemelkedő („úttörő”) személyiségekkel – az Egyezmény története fontos pillanatainak, emlékeinek, eseményeinek rögzítése céljából.

A 2006-ban elindított kezdeményezés az UNESCO történetével foglalkozó, az UNESCO létrehozásának 60. évfordulóját megünnepelni szándékozó projekt része. Ez a Szóbeli Archívum projekt az Egyezmény létrehozásához és végrehajtásához szorosan kapcsolódó személyeknek az értékes visszaemlékezéseit tartalmazza. Emlékezeteik és nézeteik nagymértékben gazdagították Christina Cameron és Mechtild Rössler könyvét, a „Sok hangon - egyetlen eszmény: A világörökség egyezményének korai évei (Christina Cameron and Mechtild Rössler, *Many Voices, One Vision: The Early Years of the World Heritage Convention* (Ashgate/Routledge, 2013).”

Az archívumban szereplő interjúk (az UNESCO honlapon megjelöltek szerint) angol vagy francia nyelven készültek.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
A											An oral history: interviews with the pioneers of the World Heritage Convention A 1 Alissandra Cummins 2 Roland Silva 3 Jukka Jokilehto 4 Koichiro Matsuura 5 Krzysztof Pawlowski 6 Francesco Bandarin 7 Dawson Munjeri 8 Robert C. Milne 9 David Sheppard 10 Michael Turner <hr/> B 1 Francisco Lopez Morales 2 James Thorsell 3 Francesco Francioni 4 Raymond Wanner 5 Natarajan Ishwaran 6 Max Bourke 7 Henry Cleere 8 Jean-Louis Luxen 9 Léon Pressouyre 10 Azedine Beschouch <hr/> C 1 Jim Collinson 2 Adrian Phillips 3 Irina Bokova 4 Herb Stovel 5 Jeffrey A. McNeely 6 Abdelaziz Touri 7 Zsolt Visy 8 Gamini Wijesuriya 9 Catherine Dumesnil 10 Lucien Chabason <hr/> D 1 Hans Caspary 2 Guo Zhan 3 Bernd von Droste 4 Gérard Bolla 5 Russell E. Train 6 John Reynolds 7 Christopher Young 8 Françoise Bercé 9 Hal Eidsvik 10 Licia Vlad Borrelli <hr/> E 1 Jane Robertson Vernhes 2 Harald Plachter 3 Tamás Fejérdy 4 Mounir Bouchenaki 5 François LeBlanc 6 Joseph King 7 Eleonora Mitrofanova 8 Stephen Morris 9 Jonathan Putnam 10 Sharon Sullivan <hr/> F 1 Carmen Añón Feliú 2 Vera Lacoeuilhe 3 Julia Marton-Lefèvre 4 Sok An 5 Jean Musitelli 6 Jacek Purchla 7 Federico Mayor 8 Amadou-Mahtar M'Bow
B											
C											
D											
E											
F											

A híradásban található információkat, az archívumban szereplő személyek egyszerűbb azonosíthatósága érdekében, feldolgozta (részben kiegészítette), és az fenti formába rendezte: Fejérdy Tamás

Forrás: UNESCO WH Centre honlap <http://whc.unesco.org/en/news/2127> (2020.07. 20.)

IN MEMORIAM
Dr. TIHANYI CSABA
1939. ÁPRILIS 3. – 2020. JÚLIUS 30.

Drága Csaba!

Tudom, hogy szokatlan, de egy csoportképpel emlékezem Rád. A fénykép valamikor a nyolcvanas évek elején készült Baranyában, egy közös kirándulásunk alkalmával. Középen állsz! Ennek szimbolikus jelentősége is van, hiszen jellemzően mindig középen, a központban álltál és összefogtad a körülötted lévőket. Nagyon fontos volt

számokra mindig az emberi és szakmai kapcsolat. Mivel e sorokat én írom, engedd meg, hogy az előbbivel kezdjem. Valamikor a hetvenes évek legelején, talán 1972-öt írtunk és valamilyen nemzetközi tanácskozáson történt, ahol a műemlékvédelem volt a téma. Kezdeti méretegetés után hamar megtaláltuk a közös szavakat, amelyeket azután sok évtizeden keresztül szőttünk. Amikor a sors úgy hozta, hogy Baranyába szólított a hivatali kötelességem, mintegy nyolc éven keresztül még szorosabbá vált a kapcsolatunk. Hetente jártuk a megyét és nem válogattunk a műemlékekben, hol templomok helyreállítását igazgattuk, hol rendezési terveken törtük az agyunkat, hol parasztházakat igyekeztünk megmenteni, hol pedig a pincesorokra és azok tartalmára hívtuk fel a figyelmet. Bármerre mentünk, mindig nyitott kapukat találtunk, ha pedig véletlenül egyedül bolyongtam, elég volt azt mondani, hogy a Csaba barátja vagyok, máris kinyíltak az ajtók.

A szakmai vándorlásainkat követő esték már a barátságé voltak és ez a barátság kitartott a végső órákig. Történt, hogy vidékre költöztem a fényes Buda várából, aminek köszönhetően a hivatali kapcsolatunk megszakadt, de utána jött valami még jobb. A közös nyaralások Terkával, Keve és Réka látogatásai, a civil konferenciák, az emberi kapcsolatokhoz való ragaszkodás. A végén már félszavakból is megértettük egymást.

Engedd meg, hogy a számtalan közös dolgainkból egyet kiemeljek. Emlékszel, amikor a Szabadkai barátainkkal végig jártuk Baranyában a szerb templomokat és letettünk valamit az asztalra, amihez hasonló azóta sem történt? Velünk volt Béla Duranci, Ante Rudinsky, Augustin Juriga és dolgoztunk éjjel nappal. Ez az úttörő munka is Neked köszönhető, itt is Te álltál a középen!

Képzeld nem olyan régen beszéltem Bélával és már az elején mondta, „ha találkozol Tihanyi Csabóval (sic) feltétlenül add át üdvözlömetem”. Az most egy kicsit nehéz lesz válaszolnom, de reménykedjünk. Jurigával is telefonáltunk, ő is azt kérdezte, hogy mi van Veled, hogy vagy... Mindkét beszélgetés most július elején történt... Még annyi „emlékszel még” kérdést tudnék feltenni Csaba, de tudom, hogy a válaszok ideje már elmúlt és a beszélgetéseket majd valahol egész máshol tudjuk folytatni.

Most az emlékezés ideje jött el, s a fényképen lévőkhöz még ketten emlékezünk Rád.

Búcsúzom Tőled a még élő műemlékes panoptikum nevében is, Isten Veled Barátom!

Kerner Gábor

Felhívás a 2021-es tagdíj rendezésére

Kedves Tagtársaink!

Az ICOMOS párizsi központi iroda kérésének megfelelően ezúton is szeretnénk Önöket emlékeztetni, hogy a jövő évi, 2021-es tagdíjakat idén ősszel kell rendezni,

a 2021. évi Tagdíjbefizetések határideje: 2020. október 31.

Csak befizetett tagdíj után készítteti el a párizsi központunk az egyéni és intézményi/jogi tagok részére a 2021-es Nemzetközi ICOMOS Tagsági Kártyákat, ezért javasoljuk hogy lehetőség szerint mielőbb, de legkésőbb a megadott határidőig rendezzék jövő évi tagdíjukat hogy kártyáikat mielőbb kézhez vehessék.

Tagdíjak összege

Tagdíjaink tavaly óta nem változtak, a 3/2015 Közgyűlési határozat alapján 2016. január 1-től tagdíjaink az alábbi összegekben lettek megállapítva:

- Intézményi/jogi tagok részére 78.000 Ft/év
- Egyéni tagok részére 16.000 Ft /év
- Egyéni tagok 30 éves korig* (junior kategória) 8.000 Ft /év (50%-os kedvezmény)
*(a tagdíjbefizetésre vonatkozó évben betöltött 30-ik életév még junior kategória)
- Pártoló tagok részére 6.500 Ft/év

Befizetési határidő: A 2020-ra vonatkozó tagdíjak befizetésének határideje: **2020. október 31.**

A befizetéseket elsősorban

- **közvetlen banki átutalással** javasoljuk rendezni az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület **OTP Banknál vezetett 11705008-20498803 számú számlájára,**

de természetesen továbbra is mód van

- sárga csekken történő befizetésre (**csak kérésre** postázzuk a csekket, kérjük ilyen irányú igényüket telefonon vagy írásban/e-mailen jelezzék Titkárságunknak!)

Mindkét esetben kérjük a **közlemény** rovatban feltüntetni a **tag/tagok nevét,** és hogy **2021-es tagdíj.**

A központi tagnyilvántartást is kezelő párizsi Gilles Nourissier központi adatbázisban szereplő, és tagsági kártyájuk kiállításához elengedhetetlen adatok naprakészen tartása miatt ezennel ismételten kérjük, és előre is köszönjük, hogy név, lakcím, e-mail-cím, telefonszám adataikban beállt változásokról haladéktalanul tájékoztassák a Titkárságot!

Együttműködésüket és figyelmességüket előre is köszönjük!

Keller Annamária és Szabó Laura
ICOMOS Titkárság

Felhívások és közelgő, előjegyezhető programok:

INGYENES ÉPÜLETLÁTOGATÓ HÉTVÉGE

FELHÍVÁS

AZ ÉPÍTETT, RÉGÉSZETI ÉS TERMÉSZETI ÖRÖKSÉG INGYENES BEMUTATÁSÁRA

SZERETETTEL VÁRJUK MINDAZOK JELENTKEZÉSÉT, AKIK MEGNYITJÁK ÉRTÉKES, ÉRDEKES ÉPÜLETÜK KAPUIT A LÁTOGATÓK ELŐTT, LEHETŐLEG ÉPÜLETVEZETÉSSEL, VAGY TÖBB ÉPÜLETET BEMUTATÓ TEMATIKUS SÉTÁT SZERVEZNEK. VÁRJUK AZOKAT A SZAKEMBEREKET IS, AKIK VÁLLALJÁK, HOGY BEMUTATJÁK AZ ÉRDEKLŐDŐKNEK A JELENTŐSEBB HELYREÁLLÍTÁSOKAT, RESTAURÁLÁSOKAT, VALAMINT AZT, MILYEN FOLYAMATOK SZÜKSÉGESEK AZ ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSÉHEZ, MEGÚJÍTÁSÁHOZ. VÁRJUK AZOK CSATLAKOZÁSÁT IS, AKIK AZT MUTATJÁK BE, MILYEN SZÁNDÉKOK, GONDOLATOK HOZNAK LÉTRE EGY-EGY ÚJ ÉPÜLETET, A JÖVŐ ÖRÖKSÉGÉT.

A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NAPJAI A EUROPEAN HERITAGE DAYS MAGYARORSZÁGI ESEMÉNYSOROZATA, AMELYET IMMÁR ÖTVEN ORSZÁGBAN RENDEZNEK MEG ÉVRŐL ÉVRE. E HÉTVÉGÉN CSAK MAGYARORSZÁGON TÍZEZREK KEREKEDNEK FEL, HOGY VÉGIGLÁTOGASSÁK A SZÁMUKRA ÉRDEKES ÉPÜLETEKET, VAGY RÉSZT VEGYENEK EGY-EGY IZGALMAS SÉTÁN, PROGRAMON; HOGY VENDÉGLÁTÓK ÉS VENDÉGEK EGYÜTT ÜNNEPELJÉK AZ ÉPÍTETT, RÉGÉSZETI ÉS TERMÉSZETI ÖRÖKSÉGET.

SZERETETTEL VÁRJUK ÖNT, AZ ÖNÖK CSAPATÁT IS!

JELENTKEZÉS

2020. SZEPTEMBER 13-IG

A <http://oroksegnapok.gov.hu> WEBOLDALON

KAPCSOLAT: szekesztoseg@oroksegnapok.gov.hu; +36 1 795 6231

MINISZTERELNÖKSÉG

Rendezvénynaptár tájékoztatás az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság idén ősze tervezett programjairól

Az egész világot felforgatta a vírus miatt kialakult rendkívüli helyzet, így Egyesületünk sem végezhette munkáját a megszokott rendben. Több programunk kapott támogatást, szakmai eseményeinkről nem szeretnénk lemondani. Ismert, hogy a Műemléki Világnap és a Közgyűlésünk eltért a megszokott rendjétől. A Világnapot sokan láthatták az interneten, a Közgyűlés hivatalos részét online tudtuk megszervezni. Sajnáljuk, hogy pontosan az 50. Nyári Egyetemet nem tudtuk a megszokott módon megrendezni.

A Vezetőség fontosnak érzi, hogy továbbra se kelljen lemondani terveinkről. Reménykedve úgy készülünk, hogy őszi rendezvényeink már a megszokott rend szerint valósulhatnak meg. Figyeljük az előírásokat, ajánlásokat, csak akkor szervezzük meg konferenciáinkat, ha azok biztonságosan bonyolíthatók le és ehhez adottak a megfelelő feltételek. Ha úgy alakul, akkor biztonságosabb módját választjuk a megvalósításnak.

2020. második félévére tervezett, szervezés alatt lévő programjaink:

- 2020. szeptember 18-20. - országos

Kulturális Örökség Napjai - rendezvénysorozat

Ha szerényebb keretek között is kerül megrendezésre, de ez évben is számítani lehet a KÖN rendezvényeire.

- 2020. szeptember 24. - Budapest, Kertészeti Egyetem

55 éves az ICOMOS - Ünnepi rendezvény és konferencia

A világnapi díjak és a közgyűlési elismerések átadásával. A délutáni szakmai program az 55 éves ICOMOS programjához kapcsolódik, valamint vita lehetőségével egybekötött bemutatásra, illetve meghirdetésre kerül két új szakmai programunk.

- 2020. október 8-9-10. - Békés

Békési Népi Építészeti Konferencia - Porták továbbélése - XXII. Népi Építészeti Tanácskozás

A helyszíni egyeztetés alapján a város várja a rendezvényt, a program összeállítása folyamatban van.

- 2020. november 6-7. - Győr

Ifjúsági Konferencia - **Fiatal Műemlékvédők Fóruma**

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület, a győri Széchenyi István Egyetem Építészettörténeti és Városépítési Tanszéke, a Szent István Egyetem Ybl Miklós Kar és a Győr-Moson-Sopron Megyei Építész Kamara 2020. november 6-7-én Győrött rendezi meg a **Fiatal Műemlékvédők Fórumát**.

A rendezvény célja egyrészt a „műemlékes szakmák” iránt érdeklődő fiatalok megismerése, megismertetése (kutatók - építészek, művészettörténészek, restaurátorok, szerkezettervezők, stb.) és a műemlékvédelem területén végzett munkájuknak, gondolataiknak a bemutatására lehetőséget biztosítani, másrészt a program keretében meglátogatni tervezett ICOMOS-díjas helyreállításokon keresztül a műemlékvédelem elméleti és gyakorlati kérdéseinek megbeszélése, végső soron a fiatal kutatók szakmai életbe való bevonása.

A két napos program szakmai kirándulással kezdődik, majd sor kerül a kirándulás tapasztalatainak kiértékelésére. A második napon a résztvevők lehetőséget kapnak a műemlékekkel kapcsolatos gondolataik, kutatási eredményeik rövid előadás formájában történő bemutatására. Az elhangzó előadások írott változataiból elektronikus kiadvány készül.

A fórumra a szakirányú képzésekben részt vevő minden egyetem mesterszakos vagy posztgraduális képzéseiben részt vevő hallgatóit és oktatóit kívánjuk megszólítani. A szervezők várják azon fiatal kutatók jelentkezését, akik szívesen megosztanák gondolataikat a műemlékvédelem aktuális kérdéseivel kapcsolatban. A jelentkezéseket a secretariat@icomos.hu vagy az andras.veoreos@gmail.com címre várjuk.

- 2020 év vége – on-line

Az 50. Műemlékvédelmi Nyári Egyetem

(Előbb Egri Nyári Egyetem, majd Román András Műemlékvédelmi Nyári Egyetem)

Összevontuk két év rendezvényét, a 2020-2021 nyári egyetemet tekintjük az 50-nek. 2020-ban az 50/a. alkalomból előkészítő online konferencián kívánjuk bemutatni a műemlékvédelem alapkérdései köré fűzött véleményeket. Másnap lehetőség nyílik hozzászólásokra is. Online konferencia segítségével kívánjuk összegyűjteni a műemlékvédelem jövőjével kapcsolatos aktuális kérdéseket, új irányokat, amelyeket az 50.b ünnepi konferencián részletesebben is meg lehet vitatni. Az évet felhasználjuk arra, hogy ünnepi kötet készüljön az elmúlt 49 év szakmai anyagának, tanulságainak felhasználásával. A honlapunkon szervezett program idejét csak később tudjuk meghatározni.

Azzal a hittel és meggyőződéssel készülünk, mintha teljes bizonyossággal lehetnének rendezvényeinkről. Azt gondoljuk, hogy ha nem készülünk, esélyünk sincs programjaink megvalósítására.

Kérjük a tagságot, hogy a Vezetőséghez hasonló reményben készüljenek eseményeinkre és az azokon való részvételre. Ezért rendszeresen tájékoztatjuk tagjainkat őszi tervezett rendezvényeink előkészítéséről, lehetőségeinkről.

Kérjük figyeljék híreinket!

Nagy Gergely

ICOMOS Híradó,
a Magyar Nemzeti Bizottság közleményei
Szerkesztőség: H-1113 Budapest, Daróczi út 1-3
Telefon: +36/1/2254966
E-mail: secretariat@icomos.hu
Honlap: www.icomos.hu
Kiadja az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága
Felelős kiadó: Dr. Nagy Gergely
Szerkesztő: Keller Annamária
HU ISSN 2062-4964 (Nyomtatott)
HU ISSN 2062-4972 (Online)

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság egyéni és jogi tagságával járó előnyök:
- informáltság a műemlékvédelem hazai és nemzetközi híreiről, eseményeiről, pályázatairól, ösztöndíjairól, stb.
- az ICOMOS elektronikus körlevelek, az ICOMOS honlap (www.icomos.hu), az ICOMOS Híradó és az ICOMOS News/Nouvelles ICOMOS révén
- ingyenes belépésre jogosító tagsági kártya a világ számos múzeumába, műemlékébe, romterületére
- az UNESCO/ICOMOS Dokumentációs Központjának szabad használata